

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΛΗ' ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 — ΤΗΛ. 27.689 | 15 ΜΑΡΤΙΟΥ 1961 | ΑΡΙΘ. 6

Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ ζήτημα τοῦ γάμου καὶ τῆς ἠθικῆς τοῦ φύλου. Διότι επικρατεῖ πολλὴ σύγχυσις ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Τὸ θεωροῦμεν δὲ θεμελιώδες καὶ ἀπὸ τὰ βαθύτερα καὶ τὰ οὐσιωδέστερα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς.

*

Εἶναι ἄλλως τε προφανές, ὅτι ἡ ἐνταθεῖσα τελεταίως ἀποχαλίνωσις τῶν ἠθῶν ἔχει προκαλέσει μεγάλην ἀνησυχίαν εἰς τὴν κοινὴν γνώμην. Καὶ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἀπαγωγῆς καὶ τοῦ εἰδεχθοῦς βιασμοῦ μικρᾶς παιδείας, πὸν ἐξεδηλώθη μὲ ἰδιάζουσαν θρασύτητα καὶ ἀποκρουστικότητα, διαπρεπεῖς δημοσιολόγοι καὶ ἐγκληματολόγοι συνιστοῦν διάφορα μέτρα περιστολῆς τοῦ κακοῦ. Καὶ θέσπισιν ἀκόμη τῆς ποινῆς τοῦ ἐννουχισμοῦ καὶ τοῦ θανάτου. Εἰς δὲ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης συνεκροτήθη σύσκεψις πρὸς ἀντιμετώπισιν ἀποτελεσματικῆν τῆς ἐξαρθείσης ἐκφύλου καὶ παρανοικῆς τάσεως εἰς ἀσέλγειαν.

*

Ἐκ πρώτης ὄψεως, πρέπει νὰ καθορισθῆ, ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ φύλου δέον ν' ἀντιμετωπίζεται μὲ τὴν ἐμπρέπουσαν σοβαρότητα. Καὶ ὄχι ὡς γεγονὸς ἀπλῶς φυσιολογικόν. Ἄλλ' ὡς γεγονὸς κοινωνικὸν βαθυσήμαντον. Διότι ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν παιδοποιίαν καὶ τὸν σχηματισμὸν τῆς οἰκογενείας, ἐκ τῆς καλῆς ἢ κακῆς συστάσεως καὶ λειτουργίας τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἡ πρόοδος ἢ ἡ ἀποσύνθεσις τῆς κοινωνίας. Εἰς τὰς ἡμέρας μας δὲ αὐτὰς ὑφίσταται, εἰς παγκόσμιον κλίμακα καὶ περισ-

σότερον παρὰ ποτὲ ἄλλοτε, μία τραγικὴ σύρραξις μεταξὺ τῶν παραδεδομένων αἰσθημάτων καὶ ἰδεῶν, καὶ τῆς κάκιστα ἐννοουμένης ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου. Μεταξὺ προσώπου, καὶ κοινωνίας. Τῆς κατὰ παράδοσιν ἠθικῆς, καὶ τῆς ἀχαλινώτου ροπῆς πρὸς τὸν εὐδαιμονισμὸν οἰασθήποτε ὑφῆς καὶ μορφῆς.

*

Ἐπειτα ἀπὸ τοὺς ὀλοκληρωτισμούς, τοὺς ὁποίους ἐδοκίμασε καὶ δοκιμάζει εἰσέτι ἡ ἀνθρωπότης, παρατηρεῖται μία ἐξέγερσις τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου ἐναντίον πάσης πίεσεως καὶ παντὸς ἐξανάγκασμοῦ. Ἡ ἀνάπτυξις δὲ τῆς Τεχνικῆς καὶ τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν καὶ ἡ σύνδρομος μηχανοποίησις καὶ ὑλιστικοποίησις τῆς ζωῆς, ἔσχε καὶ ἔχει ὡς μοιραίαν συνέπειαν τὴν ἄρνησιν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Μίαν ἀπομάκρυνσιν καὶ ἀπόσπασιν ἀπὸ τῆς πίστεως. Καὶ μίαν ἀτονίαν τῆς παραδόσεως καὶ τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς. Ὁ σύγχρονος ἀνθρώπος ὁδοιπορεῖ εἰς τοὺς καιροὺς μας αὐτοὺς δρόμους ἀνάντεις καὶ τραχεῖς. Καὶ δοκιμάζει ἐπιμόχθους ὁδύνας, καὶ τραγικὰς ἐμπειρίας εἰς τὴν ζωὴν του.

*

Δὲν οἰκοδομεῖται σήμερον ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς Βασιλεία Θεανδρική. Καὶ εἰς τὸν αἰῶνα αὐτὸν τῶν φώτων καὶ τῆς κυριαρχίας τῆς Ἐπιστήμης, λησμονεῖται καὶ παραθεωρεῖται ἐντελῶς, ὅτι ὁ ἀνθρώπος ἀποτελεῖ τὴν ἀνωτάτην ἀξίαν τοῦ κόσμου, χάριν τοῦ

ὁποῖον ὁ Θεὸς ἐσαρκώθη καὶ ὁ Χριστὸς ἀπέθανεν. Ἐντεῦθεν, ἡ Ἐλευθερία μόνον ὡς πολιτικὴ τοιαύτη ἐννοεῖται. Καὶ ἐντεῦθεν, ἡ ἐπιμονὴ καὶ ὁ φανατισμὸς εἰς ἀποικιοκρατικά συστήματα καὶ εἰς ἀπαραδέκτους ἐκμεταλλεύσεις τοῦ ἀνθρωπίνου μόχθου. Ἐντεῦθεν, ἡ ἐγκάθειρις τοῦ Χριστιανικοῦ πνεύματος ἐντὸς τῶν παθῶν. Ἐντεῦθεν, ἡ ἀπόπνιξις τῆς ἀνωτέρας πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς χαρᾶς ὑπὸ τῶν ὑλιστικωτέρων ἀπολαύσεων.

*

Οὐδόλως λοιπὸν τὸ παράδοξον, ὅτι καὶ ὁ γάμος, ὡς ἱερὸν μυστήριον συνδεδεμένον πρὸς τὴν ἐσωτάτην ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὡς ἐθεμελίωσε τὸν θεσμόν του ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία, ἀτονεῖ εἰς τὴν σύγχρονον ζωὴν. Καὶ τείνει νὰ διαμορφωθῇ εἰς γεγονὸς φυσιολογικὸν καὶ κοινωνικόν. Καὶ ὁμως ἡ ὄλη ἱεροτελεστία του ἔχει βαθύτατον μυστικὸν νόημα. Καὶ οἱ στέφανοι οἱ ὅποιοι συνδέουν τὰς κεφαλὰς τῶν νυμφευομένων συμβολίζουν τὴν ζωὴν τῶν Ἁγίων Μαρτύρων. Διότι ἀναμφισβητήτως εἰς ἓνα πραγματικὸν γαμήλιον δεσμόν οἱ σύζυγοι ὀφείλουν νὰ φέρουν, ἀμοιβαίως καὶ κατ' ἰσομοιρίαν, τὰ βάρη καὶ τὰς ὀδύνας τῆς ζωῆς. Καὶ νὰ συμπληρῶνουν, νὰ προστατεύουν, νὰ σέβωνται ὁ εἰς τὸν ἄλλον. Καὶ νὰ αὐτοπεριωρίζωνται ἀμοιβαίως, διὰ νὰ εἶναι γονιμωτέρα καὶ ἀποδοτικωτέρα ἡ εὐτυχία των. Διότι, ἢ οὕτως ἢ ἄλλως, ἡ ζωὴ ἐπὶ τῆς γῆς συναντᾷ καὶ ἀντιμετωπίζει δυσχερείας καὶ τραχύτητας καὶ ὀδύνας.

*

Ἄς μὴ λησμονῶμεν ποτέ, ὅτι ἡ πνευματικὴ γενικῶς ζωὴ εἶναι πλήρης κινδύνων. Καὶ ὅτι ἡ θρησκευτικὴ ζωὴ, ἡ ἐπαναπαυομένη εἰς ἱεροὺς θεσμούς καὶ ἔθιμα, μᾶς προσφέρει τὸν μέγιστον βαθμὸν ψυχικῆς ἡρεμίας καὶ γαλήνης. Ἄς μὴ ἀπομακρυνώμεθα ἀλογίστως ἀπὸ τὰ παραδεδομένα. Διότι αἱ πρωτοβουλίαί, αἱ οἰαδήποτε πρωτοβουλίαί,

περικλείουν κινδύνους. Καὶ ὁ μεγαλύτερος κίνδυνος τῶν κοινωνιῶν εἶναι τὸ νὰ περιέρχεται εἰς ἀτροφίαν τὸ ἠθικὸν συναίσθημα.

*

Ἡ μεταμόρφωσις καὶ ἡ θέωσις τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἀποτελεῖ τὸν θεμελιώδη χαρακτήρα τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τῆς ὀρθόδοξου ἀντιλήψεως τῆς ζωῆς. Ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας ὑπάρχει μία ἀκατάπαυστος κίνησις ἀπὸ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεόν. Καὶ ὁ θεσμὸς τοῦ γάμου, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου θεμελιούται ἡ ζωὴ, εἶναι καὶ ὀφείλει νὰ παραμείνῃ ἱερώτατον μυστήριον. Μυστήριον, τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ στηρίζεται ἐπάνω εἰς τὴν καθαρότητα καὶ τὴν ἀγνότητα τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης. Μυστήριον, τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι τὸ ὠραιότερον σύμβολον τῆς μυστικῆς ἐνώσεως τοῦ Χριστοῦ μετὰ τὴν Ἐκκλησίαν Του. Καὶ ἄς μὴ λησμονῶμεν ποτέ, ὅτι ἡ Παρθένος Μαρία ἀπέβη Θεοτόκος καὶ Μήτηρ τοῦ Θεοῦ, διότι εἶχε ἀποκτήσει εἰς τὴν ἐγκοσμίαν τῆς ζωῆς τὴν ἀπόλυτον ἀγνότητα καὶ ἀθωότητα· ἡ ὁποία τόσον ἀτυχῶς μωκτηρίζεται ἀπὸ ἐνίους δῆθεν συγχρονισμένους καὶ προοδευτικούς.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕΝ

**Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ**

Νέα ἔκδοσις τῆς ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, εἰς σχῆμα μικρὸν (τσέπης) ἐπὶ ἀρίστου χάρτου δι' ἐρυθρῶν καὶ μαύρων γραμμάτων.

Ἀπαραίτητον βοήθημα διὰ πάντα ἐκκλησιαζόμενον.

Τιμᾶται δρχ. 1.50.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ

Η ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΙΚΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἡ ἑορτὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, ὡς τις θα-
σις γλυκεῖα ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς,
στρέφει τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν,
εἰς τὸν Σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ ἐπίσημον
γνώρισμα τῆς χριστοκεντρικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλη-
σίας, εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀνυπερβλήτου ἀγάπης τοῦ
Θεοῦ πρὸς τὸν Κόσμον (ἄνθρωπον)! «Οὕτω γὰρ
ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν Κόσμον, ὥστε τὸν μονογενῆ
αὐτοῦ υἱὸν ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν,
μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον» (Ἰωάν. 3,13).
Ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ γνωρίζομεν, ὅτι ὅπισθεν πάσης
ζωῆς καὶ υπάρξεως, ἐν τῷ προσκαίρῳ τούτῳ Κό-
σμου, ἴσταται ἡ αἰωνία Ἀγάπη καὶ Πρόνοια τοῦ
Θεοῦ, «οὐ μακρὰν ἀπὸ ἐνὸς ἐκάστου
υπάρχοντος. Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ
ἐσμέν» (Πράξ. 17,27). Διότι μόνος ὁ Θεὸς περι-
κρατεῖ καὶ διατηρεῖ τὸν Κόσμον τοῦτον, διὰ τῆς αἰ-
ωνίου Ἀγάπης καὶ Προνοίας Αὐτοῦ. Εἰς τοῦτο δὲ
ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὀφείλεται τὸ ὅτι διατηρεῖ-
ται ὑπάρχων καὶ συνεχίζει κυμαινόμενος ὁ Κόσμος
μας, ἐν τῷ ἀχανεῖ πελάγει τοῦ Σύμπαντος. Διότι,
ὡς λέγει μεγαλοπρεπῶς ὁ Προφητὰναξ ψαλμοδός,
ὁ Θεὸς ἐστὶν «ὁ ἀριθμῶν πλῆθῃ ἀστρῶν
καὶ πᾶσιν αὐτοῖς ὀνόματα κα-
λῶν». (Ψαλμ. 146,4).

Ἄλλ' ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸν παρόντα Κό-
σμον, θὰ ἔχη κάποτε τέλος! Ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ τὸ
Σύμπαν θὰ μεταβληθῇ εἰς κόνιν καὶ οὐχὶ ἀπλῶς θὰ
μεταβληθῇ εἰς κόνιν, ἀλλά!... θὰ βυθισθῇ εἰς τὸ πρό-
τερον μηδέν, θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν προτέραν ἀνυπαρ-
ξίαν ὁ Κόσμος οὗτος! Διότι ἐπίσης τὸ στοιχεῖον τοῦ
παρόντος ὄρατοῦ Κόσμου, ἡ ὕλη, μεθ' ὅλων τῶν
ἀτόμων τῆς καὶ τῶν ἐλαχιστοτάτων ὑποδιαίρεσεων
τῶν ἀτόμων τῆς, τῶν ἠλεκτρονίων, διαρκεῖ καὶ ὑφί-
σταται, διότι καὶ ἐφ' ὅσον ὁ Θεὸς ἐπιτρέπει καὶ ἀπο-
νέμει εἰς αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν. Καὶ ἐκεῖνα δὲ ποῦ φαί-
νονται εἰς ἡμᾶς, ὡς Νόμοι τῆς Φύσεως, διατηροῦν-
ται, ἐν ἰσχύϊ, μόνον ἐφ' ὅσον ὁ Θεὸς παρέχει εἰς
αὐτὰ ἰσχύϊν. Ἐπειδὴ ὁ Θεός, ἐν τῇ αἰωνία ἀποφάσει
τῆς Ἀγάπης Του, ἀπεφάσισεν νὰ καλέσῃ εἰς τὴν
ζωὴν μίαν ἐκάστην ὑπαρξίν κειωρισμένως, διὰ τοῦ-
το θάλλουν τὰ ἄνθη τοῦ ἀγροῦ καὶ κινούμεθα οἱ ἄν-
θρωποι καὶ αἱ ἀναρρίθμητοι ἕτεροι ζῶσαι ὑπαρξίαι:
«Ἀνοίγει τὴν χεῖρα Αὐτοῦ ὁ Θεὸς καὶ ἐμπιμπλᾷ
πᾶν ζῶον εὐδοκίας» (Ψαλμ. 14,4,16). Παρ' ὅλας
τὰς καλλοῦν καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ἄνευ τῆς συν-
τηρήσεως τοῦ Δημιουργοῦ του ὁ Κόσμος οὗτος θὰ
κατεστρέφετο. Χωρὶς τοῦ Δημιουργοῦ καὶ Συντη-
ρητοῦ Κυβερνήτου, ὁ Κόσμος οὗτος δὲν θὰ ἤδύνατο
νὰ ὑπάρξῃ οὐδὲ στιγμὴν χρόνου. Διότι ὁ Κόσμος
δὲν ὑπάρχει προαιωνίως, ἀλλ' ἐν χρόνῳ ἀπέκτησε
τὴν ἀρχὴν τῆς υπάρξεως του. Καὶ ἡ ἀρχή, αὕτη τῆς
υπάρξεως ἐδόθη εἰς τὸν Κόσμον, ὑπὸ τοῦ Δημιουρ-
γοῦ του!

«Ἐν ἀρχῇ». Οὕτως ἄρχεται ἡ πρώτη φρά-
σις τῆς Ἀγίας Γραφῆς. «Ἐν ἀρχῇ ἐποίη-

σεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν Γῆν». Πρὸ
τῆς ἀρχῆς ταύτης, δὲν ὑπῆρχεν οὐδὲν, οὐδὲν εἰμὴ
μόνον ὁ ἄναρχος καὶ αἰεὶ ὑπάρχων Θεός. (Ψαλμ. 89,
2). Πρὶν ἢ ὑπάρξῃ ὁ παρὼν Κόσμος, ὑπῆρχε μόνον
ὁ Θεός ὁ εἷς καὶ ἐν Τριάδι Θεός. Ὁ Πατὴρ καὶ ὁ
ἀχώριστος Αὐτοῦ Υἱὸς καὶ τὸ αἰεὶ συμπαρὸν Αὐτοῖς
Ἅγιον Πνεῦμα. Ἐν τούτῳ τῷ αἰδίῳ εἶναι καὶ
Ζῆν τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, δὲν ὑπάρχει οὐδεμία μετα-
βολὴ ἢ τροπῆς ἀποσιτίασμα. Ἡ πληρότης ταύτης
τῆς Τριαδικῆς καὶ Ἐνιαίας Οὐσίας καὶ Ζωῆς εἶναι
ἀσύλληπτα ἄπειρος. Ὁ Θεός, καθ' ἑαυτὸν εἶναι ἀπο-
λύτως αὐτάρκτης, μὴ προσδεόμενος οὐδενός, ἐν τῷ
τελείῳ κύκλῳ τῆς πληρότητος καὶ αὐταρκειᾶς Του!
Καὶ ἐπειδὴ ὁ ἀτέρμων καὶ ἀπύθμενος Ὁκεανὸς τοῦ
αἰωνίως εἶναι καὶ ὑπάρχειν Θεὸς ζῆ ἐν τοσοῦτῳ ἀπε-
ράντῳ πληρότητι, αὐταρκειᾶ, μακαριότητι, οὐδεμία
συνέτρεχε, δι' Αὐτὸν ἀνάγκη, νὰ καλέσῃ τὸν Κόσμον
εἰς τὴν ὑπαρξίν.

II. Ὁ Θεὸς δὲν εἶχεν ἀνάγκη τοῦ Κόσμου!
Ἐν τούτοις ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε τὸν Κόσμον, τὸ
μέγα τοῦτο Θαῦμα! Ἐδημιούργησε δὲ ὁ Θεὸς τὸν
Κόσμον, ἐξ ἐλευθέρως καὶ ἀνυπολογί-
στου καὶ ἀνιδιοτελοῦς, πρὸς αὐτὸν
ἀγάπης, ἵνα ὁ Κόσμος κάποτε φθάσῃ
νὰ συμμετάσχη τοῦ μεγαλείου τοῦ Θεοῦ,
τουθόπερ θὰ γίνῃ, ὅταν, κατὰ τὸ τέλος τῶν χρόνων,
ὁ Θεὸς ἀνεγείρῃ τὴν Βασιλείαν Του, καὶ τότε θ' ἀπο-
βῆ ὁ Θεὸς καὶ διὰ τὸν Κόσμον «τὰ πάντα ἐν πᾶσιν»
(Α' Κορ. 15,28). Πρὸς αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν σκοπὸν
ἐκλήθη ὁ ἄνθρωπος, τὸ βασιλεῖον τοῦτο πλάσμα, ἡ
κοινωνία τῆς ἑλης δημιουργίας εἰς τὴν ὑπαρξίν. Λοι-
πόν, εἰς τὸν ἄνθρωπον, τὴν εἰκόνα αὐτὴν τοῦ Θεοῦ,
μεταξὺ ἑλης τῆς δημιουργίας ἀπονέμεται ἡ δωρεὰ
τοῦ Θεοῦ, ἡ ἐλευθερία, ἵνα δυνηθῇ ἀπέναντι τῆς ἀγά-
πης τοῦ Δημιουργοῦ του, ἐν ἐλευθέρῳ εὐγνώμονι
διαθέσει, νὰ προσφέρῃ τὴν ἰδικὴν του ἀναγάπην!
Ἰστάμεθα ἐνταῦθα πρὸ τοῦ βαθύτατου καὶ ἀπορρή-
του Μυστηρίου τῆς υπάρξεώς μας, τοῦ ὁποῖου ἀπο-
κάλυψις, δὲν ἐγένετο, εἰς οὐδεμίαν εἰσέτι ὑπαρξίν!
Ἐν ταύτῃ, τῇ καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ ἐλευθερίᾳ του, ὁ
ἄνθρωπος ἀποτελεῖ ζῶσαν μαρτυρίαν περὶ τοῦ Δη-
μιουργοῦ του, ὅστις τοιαύτην ἐδωρήσατο δωρεάν,
εἰς τὸν ἄνθρωπον: «Ποιήσωμεν ἄνθρωπον» λέγει ὁ
Τριαδικὸς Θεός «κατ' εἰκόνα ἡμετέραν». Καὶ ἀπὸ
τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἀρχίζει τὸ μέγα Δράμα τοῦ
Θεοῦ καὶ τοῦ Κόσμου, οὐτινος τὸ ὕψιστον καὶ τραγι-
κώτατον σημεῖον εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ, ἐν
τῷ σταυρικῷ θανάτῳ τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ,
ὑπὲρ τῆς ζωῆς καὶ Σωτηρίας τοῦ Κόσμου. Τὸ Δράμα
τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν Κόσμον καὶ πρὸς τοὺς
ἀνθρώπους. «Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν Κό-
σμον...». Ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου ἀποφασίζει
τὴν ἀποστασίαν τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. Ἐπὶ
τοῦ θεμελίου τῆς ἐλευθερίας του ὁ ἄνθρωπος εἶχε
τὴν δυνατότητα νὰ δοκιμάσῃ μὲ τὸ ἴδιόν του εἶναι,

τί ἐστὶν ἀγαθὸν καὶ τί κακὸν (Γεν. 3,22).

Πλὴν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, δὲν ἐγκαταλείπει τὸν ἄνθρωπον νὰ καταποντισθῆ, ἐπ' ἀπειρον, ἐν τῇ πραγματικῇ του πτώσει! Ἐπιζητεῖ νὰ τὸν παρηγορήσῃ καὶ ἐπανορθώσῃ! Ἡ Ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἀναζητεῖ τὸν ἀπολεσθέντα ἄνθρωπον καὶ ἐν αὐτῇ τῇ φθορᾷ καὶ τῷ Θανάτῳ! Ἦδη πρὸ τῆς θεμελιώσεως τοῦ Κόσμου, ἡ παντογνώστis Ἀγάπη τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν Κόσμον αὐτὸν εἶχε συμπεριλάβει ἐν τῇ ἀποφάσει Αὐτῆς, περὶ τῆς δημιουργίας, ἐπίσης τὸ Μυστήριον τοῦ Σταυροῦ, τὴν ἔκχυσιν τοῦ Αἵματος, τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου (Α' Πέτρ. 1,9), καὶ τὴν ἀνανέωσιν τῆς ἀνθρωπότητος, διὰ τοῦ αἵματος τοῦ ἀπαραιτήτου ἀμώμου Ἀμνοῦ! «Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἰρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ Κόσμου» (Ἰωάν. 1,29). Καθὼς ὁ Μωϋσῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ πρότερον ὕψωσε τὸν χαλκοῦν ὄφιν, ὡς σημεῖον τῆς Σωτηρίας, οὕτως ἔδει ἀκριβῶς καὶ ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὅστις διὰ τῆς ἐνανθρωπήσεώς Του ἐγένετο συγχρόνως καὶ αὐτὸς ἄνθρωπος, ἐν μέσῳ δύο ληστῶν, ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, νὰ κρεμασθῆ «ἕνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς Αὐτὸν ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον». Ἦδη ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς δημιουργίας, καθ' ἣν ὁ Θεὸς ἔκαμε νὰ ἐκπηδήσῃ ἐκ τοῦ σκότους καὶ φανῆ διὰ πρώτην φοράν τὸ φῶς παρέχει τὴν πρώτην ἐνδειξιν καὶ μαρτυρίαν περὶ τῆς ἀνεξαντλήτου, καὶ ἀπείρου Ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν Κόσμον, Ἀγάπης θεμελιουμένης ἐν οὐδενὶ ἄλλῳ πλὴν μόνῃς τῆς ἀνιδιοτελείας, τῆς Ἀγάπης ἐκείνης τῆς ὁποίας τὴν κορυφαιοτάτην καὶ συγχρόνως ἀσύλληπτον καὶ ἀκατάληπτον ἔκφρασιν ἀποτελεῖ τὸ αἰώνιον ὄροσημον τοῦ ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ!

III. Χωρὶς ν' ἀποθέσῃ ἢ ἀποβάλλῃ τὴν Θεότητα Του, ὁ Μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, «ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ», συγχρόνως δέ, ὡς υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, κρέμαται ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, ἵνα τὸν ἄνθρωπον, καὶ διὰ μέσου τοῦ ἀνθρώπου ὀλόκληρον τὴν Κτίσιν ἀπολυτρώσῃται. Χωρὶς ν' ἀποχωρισθῆ τὸν Οὐρανόν, ἔρχεται ἐπὶ τῆς Γῆς, ἵνα ἐπιστρέψῃ ἡμᾶς καὶ πάλιν ὀπίσω εἰς τὸν Οὐρανόν, ὅπουθεν ἐξεπέσαμεν! Ὁ Πατὴρ ἔδωκε τὸν μονογενῆ Αὐτοῦ Υἱόν, ὑπὲρ ἡμῶν! Καὶ ἐκουσίως ἀποθνήσκει ὁ Υἱὸς ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ μεθ' ἡμῶν, τὸν ἡμέτερον ἀνθρώπινον θάνατον. Ἀλλὰ τὸ ἄχραντον Σῶμα τοῦ Σωτῆρος, ἐν τῷ Θανάτῳ διαμένει ἀπείρατον φθορᾶς καὶ ξένον πρὸς τὴν φθοράν. Ὁ Θάνατος ἀδυνατεῖ νὰ κρατήσῃ αὐτοῦ. Διότι ὁ Πατὴρ δὲν ἐπιτρέπει ὁ ὅσιος Αὐτοῦ νὰ ἴδῃ διαφθοράν (Πρξ. 2,27) καὶ λύει

τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου. Ἄν καὶ ἐφ' ἐκάστου θνητοῦ ἡ ἐξουσία τοῦ Θανάτου ἀσκειῖται ἀπερίοριστος, δὲν ἔχει ὅμως οὐδεμίαν ἐξουσίαν ὁ Θάνατος ἐπὶ τοῦ Σώματος τοῦ Θεοῦ! Ἐν τῷ ἐκουσίῳ καὶ αὐτοπροαιρέτῳ θανάτῳ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τοσοῦτο μόνον ἰσχύει ἡ ἐξουσία τοῦ Θανάτου, ἐπὶ τοῦ θνητοῦ σώματος Αὐτοῦ, ὅσον ὁ ἀποθανὼν ἐπιτρέπει τοῦτο! Οὕτω δὲ μεταμορφοῦ καὶ μετατρέπει ὁ Ἐσταυρωμένος τὸν θάνατον εἰς τὴν Ἀνάστασιν! Ὁ Θάνατος τοῦ Ἀθανάτου ἀποβαίνει ζωὴ αἰώνιος τῶν κεκοιμημένων, οὓς ὁ Κόσμος ὀνομάζει νεκρούς! Οὕτω δὲ «τὸ φθαρτὸν ἐνδύεται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύεται ἀθανασίαν» (Α' Κορ. 15,53). Οὕτω δὲ πάντες ἡμεῖς καλούμεθα εἰς τὸ νὰ βιώσωμεν τὸν σωτήριον τοῦτον καὶ ἀπολυτρωτικὸν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Σταυρικὸν Θάνατον καὶ νὰ ὁμολογήσωμεν καὶ ἐκδηλώσωμεν ἐμπράκτως τὴν πίστιν μας εἰς τὴν ἀλήθειαν καὶ πραγματικότητά αὐτοῦ, διὰ τῆς προσελύσεως, κατόπιν ἐπαξίου προπαρασκευῆς, εἰς τὸ Μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας, τὸ πιστευθέν, ὑπ' Ἐκείνου ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὡς μέλη τοῦ ἁγίου Ἐκείνου Σώματος. Καλούμεθα νὰ κρυφθῶμεν καὶ καλυφθῶμεν ἐντὸς τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ (Κολ. 3,3), ἵνα γενώμεθα μέτοχοι καὶ τῆς λαμπρότητος καὶ εὐφροσύνης τῆς Ἀναστάσεως Αὐτοῦ! Ἀνταποκριθῶμεν λοιπὸν καὶ ἀκολουθήσωμεν, εἰς τὴν πρόσκλησιν αὐτὴν τῆς αἰωνίου Ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, γιγνομένην διὰ στόματος τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ἵνα ἐν τῇ ζωῇ Ἐκείνου γενώμεθα μέτοχοι τῆς Αἰωνίου Ζωῆς. Ὁ Θεὸς ἔδωκε τὸν Υἱὸν Αὐτοῦ, ὑπὲρ ἡμῶν! Εἰς αὐτὴν τὴν Ἀγάπην, μία μόνῃ ὑπάρχει ἀνταπόκρισις: Ἡ ἰδική μας ἀνταγάπη ἐξ ὅλης ἡμῶν τῆς καρδιάς καὶ βουλήσεως! Ἄς κλίνωμεν λοιπὸν τὰ γόνατα ἐν συντριβῇ ἀγάπης, μετανοίας καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸ τοῦ Σταυροῦ καὶ ἄς ὁμολογήσωμεν ἕκαστος τύπτοντες τὰ στήθη καὶ τὸ συνειδὸς, ψάλλοντες κατανυκτικῶς μετὰ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας: «Τὸν Σταυρόν Σου προσκυνοῦμεν Δέσποτα καὶ τὴν ἁγίαν Σου Ἀνάστασιν δοξάζομεν». Ἀμήν.

Ἀρχιμ. ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ, Πτ. Θ. Φ.
Δ/τῆς τῆς Θρησκ. Ὑπ. ΓΕΑ.

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΗ

Ο ΙΕΡΕΥΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Νέα ἔκδοσις ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ. Ἐπὶ ἐκλε-
κτοῦ χάρτου καὶ ἐγχρώμου ἐξωφύλλου.

Ο ΧΡΙΣΤΟΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΟΥ ΙΔΕΩΔΟΥΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ *

Β) Ὁ Ἐκκλησιαστικὸς χαρακτήρ τοῦ Κ. Σχολείου.

Ἐδαφος κατάλληλον, ἐντὸς τοῦ οὐοίου ἀπεθσαυρίσθη ὀλόκληρος ὁ χριστοκεντρικὸς χαρακτήρ τῆς Θρησκείας τοῦ Θεοῦ Ναζωραίου εἶναι τὸ Ἴδρυμα ἀκριβῶς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον συνεστήθη διὰ νὰ χρησιμοποιῆται καὶ διαχειρίζεται καταλλήλως τὰ μέσα τῆς σωτηρίας, διὰ τιθέμενα εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς διψῶντος τὴν «ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ». Τοῦτο εἶναι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Αὕτη εἶναι ὁ φορεὺς καὶ ὁ ἐρμηνευτὴς τῆς ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ ἀποκαλυφθείσης ἀληθείας· εἶναι ἡ ταμιούχος τῆς Θείας Χάριτος καὶ ἡ Οἰκονόμος τῶν Θεῶν Μυστηρίων. Αὕτη εἶναι τὸ «Πανδοχεῖον» (περὶ τοῦ οὐοίου μᾶς ὀμιλεῖ ὁ Κύριος εἰς τὴν Παραβολὴν τοῦ «Καλοῦ Σαμαρείτου»), ἐντὸς τοῦ οὐοίου μεταφέρει ὁ ἴδιος ὁ Κύριος τὴν πάσχουσαν ἠθικῶς ἀνθρωπότητα. Ἐκεῖ μέσα θεραπεύεται ἀπὸ τὰ ἠθικὰ τραύματα πᾶσα ἀνθρωπίνη ψυχὴ, ἡ ὁποία ἔπεσεν εἰς τὴν ἐνέδραν τῶν «ληστῶν» τῆς ἀμαρτίας. Ἡ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία «εἶναι τὸ θαυμάσιον ἐκεῖνο ἱατρεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον εἰσάγει ὁ Χριστὸς τὸν ἀμαρτωλόν, τὸν ὁποῖον καθαρίζει μὲ τὸ Αἷμα Του καὶ ἐπιδένει μὲ τοὺς ἐπιδέσμους τῶν ἐντολῶν Του, διὰ νὰ συγκρατήσῃ τὴν αἱμορραγίαν καὶ διευκολύνῃ τὴν θεραπείαν»⁶. Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν Του περιποιεῖται τοὺς πνευματικῶς ἀρρώστους οἱ ὁποῖοι προσέρχονται μετανοοῦντες, τοὺς ἐνισχύει μὲ τὴν χάριν τῶν Ἁγίων Μυστηρίων καὶ παρακολουθεῖ ἐπιμελῶς τὴν πορείαν τῆς πνευματικῆς ὑγείας ἐνὸς ἐκάστου ἐξ αὐτῶν. Ὡς Μέγας καὶ ἀλάνθαστος ἱατρός, ὁ Χριστὸς ἐπιδιώκει νὰ θεραπεύῃ, νὰ ζωογονῆ τοὺς Χριστιανοὺς καὶ νὰ τοὺς καθιστᾷ ὑγιαῖ καὶ ἐνεργὰ μέλη τοῦ ὄλου Ὁργανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ μεγαλειῶδες ἔργον τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ σωτηρία ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων ψυχῶν, ἡ σωτηρία, εἰ δυνατόν, ὄλων. Διότι ὁ Θεὸς θέλει «πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἔλθειν» (Α΄ Τιμ. β΄ 4). Καὶ ἡ Ἐκκλησία ἐπιδιώκει, ὅπως «καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ...» (Ἐφεσ. δ΄ 13).

Καὶ τὸ Κατηχ. Σχολεῖον, μία ἀπὸ τὰς ὀραιότερας καὶ σημαντικώτερας ἐκδηλώσεις τοῦ ἐνοριακοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας, ἔχει ὡς ἄμεσον σκοπὸν νὰ προσαγάγῃ τοὺς νεαροὺς βλαστοὺς εἰς τὸ «Πανδοχεῖον» τῆς Ἐκκλησίας. Ἐντὸς αὐτοῦ θέλει νὰ καταρτίσῃ αὐτοὺς διὰ τῆς καταλλήλου διδασκαλίας καὶ χειραγωγίας, καὶ νὰ τοὺς καταστήσῃ ζῶντα καὶ ἐνεργὰ μέλη, ἱκανοὺς κατὰ πάντα στρατιώτας τῆς στρατευομένης ἐπὶ γῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ,

ἵνα οὕτω καὶ μετὰ τὴν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἐξοδὸν τῶν ἀξιωθῶσι τῆς μεγάλης τιμῆς νὰ μεταστῶσιν εἰς τὰς ἐπουρανίους τάξεις τῆς θριαμβευούσης Ἐκκλησίας.

Τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον ὡς διακοινία τῆς Ἐκκλησίας ὀφείλει νὰ ἔχῃ καθαρῶς Ἐκκλησιαστικὸν χαρακτήρα. Τοῦτο ἐπιβάλλεται νὰ εἶναι καὶ ἐμπνευσμένον καὶ ἐμποτισμένον, ὡς ἐκκλησιαστικὸς θεσμός, ἀπὸ τὸ ὑγιὲς πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ πνεῦμα τοῦτο ὀφείλομεν νὰ διοχετεύσωμεν καὶ εἰς τοὺς τροφίμους τοῦ Κατηχ. Σχολείου. Θὰ τοὺς διδάξωμεν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι τὸ Θεῖον ἐκεῖνο Καθίδρυμα, ἐντὸς τοῦ οὐοίου ὀφείλουν νὰ ζοῦν καὶ νὰ κινῶνται ἀνέτως καὶ ἐλευθέρως, ἀπολαμβάνοντες τὰ ἀγαθὰ μᾶς ἡρέμου καὶ γλυκείας ἀτμοσφαιρας. Ἐχομεν ὑποχρέωσιν νὰ τονίζωμεν, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν εἶναι μόνον τὸ Θεῖον Καθίδρυμα, ἀλλὰ καὶ ἡ Ἰδεώδης Κοινωνία τοῦ συνόλου τῶν πιστῶν, καὶ τῶν ἀφωτισμένων εἰς τὸν Χριστόν, ὅσων δηλαδὴ γίνονται μέτοχοι καὶ κοινωνοὶ τῆς ἀγίας Ἐκείνου ζωῆς. Πρέπει νὰ γίνῃ συνείδησις τῶν Κατηχητοπαίδων, ὅτι ὁ Ἰδρυτὴς τῆς Ἐκκλησίας Χριστὸς, ὁ Ὅποιος «περιποίησατο Αὐτὴν, διὰ τοῦ Ἰδίου αἵματος» (Πράξ. κ΄ 28), εἶναι Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος συνεχίζει νὰ κυβερνᾷ τὴν Ἐκκλησίαν του. Ἐκεῖνος εἶναι ἡ κεφαλὴ τῆς, καὶ τὸ σύνολον τῶν πιστῶν, κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ, τὸ πνευματικόν τῆς σώμα. (Ἐφεσ. δ΄ 1-32). Αὐτὰς τὰς ἀληθείας μᾶς διδάσκει καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία καὶ ἡ σύγχρονος πρᾶξις τῆς Ἐκκλησίας. Ὅπως ἄνευ τοῦ Χριστοῦ οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἄνευ τῆς Ἐκκλησίας οὐδεὶς χειραγωγεῖται πρὸς τὸν Χριστόν, πρὸς τὴν σωτηρίαν. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ «ὀδός», διὰ τῆς ὁποίας ὀδηγεῖται ὁ ἀνθρώπος πρὸς τὸν Θεόν. Ἀφοῦ ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ἡ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ Χριστὸς, ὁ Ὅποιος καλεῖται «ἡ ὀδός», καὶ ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ μόνη ἀληθὴς ὀδός, διὰ τῆς ὁποίας ὁ πλανηθεὶς εἰς ξένας χώρας ἀνθρώπος ἀπανευρίσκει τὴν ἀπολεσθεῖσαν πατρίδα. Ἐν ἐκ τῶν ὀραιότερων ἀρχεγόνων χριστιανικῶν συμβόλων παριστᾷ τὴν Ἐκκλησίαν ὡς πλοῖον. Ἐπίσης πολλοὶ ἐκ τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας παρομοιάζουν ταύτην μὲ πλοῖον. Καὶ πράγματι, ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ νοητὴ Ὀλκός, ἡ ὁποία, ἐν μέσῳ σφοδροῦ χειμῶνος, φέρει ἀνθρώπους ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων τόπων, εἰς τὸν μοναδικὸν καὶ ἀσφαλῆ λιμένα τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Κυβερνήτης τῆς Ὀλκάδος τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς. Πρωεῖς καὶ ναῦται, οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων Κληρικοὶ, καὶ οἱ κατὰ καιρὸς διδάσκαλοι. Ἐπιβάται δὲ ὄλοι οἱ ὀρθόδοξοι Χριστιανοί. Θάλασσα εἶναι ὁ παρὼν βίος. «Πνεῦμα γαληνὸν καὶ ζεφύριον, αἶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πνοαὶ καὶ χάριτες». Πέραν

(*) Συνέχεια ἀπὸ σελ. 89 τοῦ προηγουμένου τεύχους.

6. Ἰδὲ Σ. Παπακόστα: «Αἱ Παραβολαὶ τοῦ Κυρίου» Ἀθήναι 1951 σ. 257.

τούτου ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ ἐγκατεστημένη ἐπὶ γῆς οὐράνιος Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ἡ Μήτηρ καὶ ἡ πνευματικὴ Τροφὴ ἐνὸς ἐκάστου τῶν πιστῶν τέκνων Της. Εἶναι ὡσαύτως ἡ κιβωτός, ὡς τὴν ἔχαρακτήρισαν αἱ Πατέρες, ἐντὸς τῆς ὁποίας εὐρίσκομεν ζωὴν, ἀσφάλειαν, σωτηρίαν καὶ γινόμεθα ἄξιοι τῶν μελλόντων ἐπουρανίων ἀγαθῶν. Ὅπως ὅσοι εὐρέθησαν ἐντὸς τῆς κιβωτοῦ τοῦ Νῶε ἐσώθησαν ἐκ τοῦ κατακλυσμοῦ, οὕτω πῶς καὶ οἱ ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας εἰσερχόμενοι σώζονται. «Ἡ Ἐκκλησία—Κιβωτός δὲν ὁμοιάζει ἀπλῶς πρὸς τὴν κιβωτὸν τοῦ Νῶε», λέγει ὁ Ἱ. Χρυσόστομος, εἶναι πολὺ ἀνωτέρα ἐκείνης. Διότι ἐκείνη ἐδέχετο ἄλογα καὶ ἄγρια ζῷα, καὶ τὰ διετήρει ἀπαράλλακτα, ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία δέχεται τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς μεταβάλλει ἐπὶ τὸ τελειότερον. Ἐν αὐτῇ ἡ ἀλεπού μεταβάλλεται εἰς πρόβατον, καὶ ὁ λύκος γίνεται ἀρνίον τοῦ Θεοῦ⁷. Καὶ ὁ ἅγιος Κυπριανὸς προσθέτει: «Ὁ ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας χωριζόμενος... ἀπὸ τῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐπαγγελῶν ἀποσχοινίζεται. Οὐδὲ καταντᾷ εἰς τὰ ἔπαθλα τοῦ Χριστοῦ ὁ ἐγκαταλείπων τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ. Ὅθνηος εἶναι, βέβηλος εἶναι, πολέμιος εἶναι. Δὲν δύναται νὰ ἔχη πατέρα τὸν Θεὸν ὁ μὴ ἔχων μητέρα τὴν Ἐκκλησίαν. Ἄν ἐσώθη τις ἔξω τῆς κιβωτοῦ τοῦ Νῶε, θὰ σωθῆ καὶ ὁ ἔξω τῆς Ἐκκλησίας εὐρισκόμενος»⁸.

Ὁ Χριστὸς, ἀφοῦ ἱδρυσεν τὴν Ἐκκλησίαν Του καὶ οὕτω ἐγκατέστησε τὴν Βασιλείαν Του ἐπὶ τῆς γῆς, μετὰ τὴν Ἀνάληψίν Του εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἐνεπιστεύθη τὴν διακυβέρνησιν αὐτῆς καὶ τὴν συνέχισιν τοῦ ἔργου Του εἰς τοὺς διαδόχους Του, τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους, καὶ ἐκεῖνοι μὲ τὴν σειράν των εἰς τοὺς διαδόχους των Ἐπισκόπους καὶ Ἱερεῖς. «Αὐτὸς ἔδωκε», γράφει ὁ θεῖος Παῦλος, «τοὺς μὲν Ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ» (Ἐφεσ. δ' 11-12).

Εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ «Καλοῦ Σαμαρείτου» ὁ Κύριος ὁμιλεῖ σαφῶς διὰ τοὺς διαδόχους καὶ συνεχιστὰς τοῦ ἔργου Του. «Καὶ ἐπὶ τὴν αὐριον ἐξεληθῶν, ἐκβαλὼν δύο δυνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ,τι ἂν προσδαπανήσης, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι» (Λουκ. ι' 35). Ποῖος εἶναι ὁ «Πανδοχεύς», εἰς τὸν ὁποῖον ἐνεπιστεύθη ὁ «Καλὸς Σαμαρεῖτης» Χριστὸς τὴν ἐπιμέλειαν καὶ φροντίδα τῆς ἠθικῶς τραυματισμένης ἀνθρωπότητος; «Ποῖος ἄλλος παρὰ ὁ Ἱερός Κληρὸς, οἱ Ἐπίσκοποι καὶ οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας; Εἰς αὐτοὺς ἐμπιστεύεται τὰς ψυχὰς τῶν πιστῶν του»⁹. Εἰς αὐτοὺς δίδει τὰ «δύο δηνάρια», ἤτοι τὴν Παλαιὰν καὶ Καινὴν Διαθήκην, ἵνα μὲ τὰ διδάγματά των ἐπὶ τῆς οὐρανοῦ

ἀληθείας θρέψουν καὶ ποτίσουν τὰς πεινώσας καὶ διψώσας ψυχὰς. Εἰς αὐτοὺς δίδει ὡς ἀμοιβὴν διὰ τὰς ὑπηρεσίας, πῶς προσφέρουν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν Του, ἀφ' ἐνός μὲν, τὴν μεγάλην τιμὴν νὰ Τὸν ἀντιπροσωπεύσουν ἐπὶ τῆς γῆς, ἀφ' ἑτέρου δέ, τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἐκτίμησιν ἐκ μέρους τοῦ ἐμπειστομένου εἰς αὐτοὺς ποιμνίου. Εἰς αὐτοὺς δίδει καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο χρειάζεται διὰ τὴν ἀπρόσκοπτον ἄσκησιν τοῦ ὑψηλοῦ ἔργου των. Ἐπὶ πλέον δὲ ὑπόσχεται ἀμοιβὴν, μεγαλυτέραν, καὶ πλήρη ἱκανοποίησιν τούτων κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν Του. Κατὰ τὴν δευτέραν Αὐτοῦ παρουσίαν θὰ ἔλθῃ, διὰ νὰ ἀμείψῃ καὶ βραβεύσῃ τοὺς ἀξίους καὶ τιμίους ἐργάτας τοῦ Ἀμπελώνου Του καὶ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἀναξίους.

Πλείσται ὄσαι εἶναι αἱ ἀνάγκαι αἱ ὑπάρχουσαι μέσα εἰς τὸ τεράστιον ἔργον, τὸ ὁποῖον ἀνέλαβε νὰ ἐπιτελέσῃ ἡ Ἐκκλησία. Πολλὰ εἶναι τὰ θέματα καὶ τὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα ἔχει νὰ ἀντιμετωπίσῃ. Ἄλλ' ὑπάρχει ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος καὶ ὁ ἄρτιος μηχανισμὸς, ἡ πλήρης ὀργάνωσις καὶ ἡ κατανομὴ εὐθύνων εἰς τὰ ἀρμόδια καὶ ὑπεύθυνα πρόσωπα τῆς ὄλης Ἐκκλησιαστικῆς Διοικήσεως. Ὑπάρχουν, ὡς εἴπωμεν, οἱ ὑπεύθυνοι Ποιμένες τῶν λογικῶν προβάτων τῆς Ποίμνης τοῦ Χριστοῦ. Εἰς αὐτοὺς ἔχουν ὑποχρέωσιν τὰ λογικὰ πρόβατα, τὰ πιστὰ τῆς Ἐκκλησίας τέκνα, νὰ πειθαρχοῦν καὶ νὰ ὑποτάσσωνται «ὡς τῷ Κυρίῳ». Οὗτοι, ὡς οἰκονόμοι τῶν Μυστηρίων τοῦ Θεοῦ, θὰ δώσουν λόγον ἐν καιρῷ εἰς τὸν Ἀρχιποίμενα Χριστόν. Πᾶσα παρακοὴ πρὸς τοὺς Ποιμένας τῆς Ἐκκλησίας, ἐκ μέρους τῶν πιστῶν, εἶναι παρακοὴ καὶ ἀσέβεια πρὸς αὐτὸν τοῦτον τὸν Χριστόν.

Μέσα εἰς τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν ἐπιβλητικότητα τῆς Ἐκκλησίας συνεχίζεται ὁ ρόλος τοῦ Χριστοῦ, ὡς τοῦ κατ' ἐξοχὴν Διδασκάλου. Διὰ τοῦ στόματος τοῦ Κατηχητοῦ ἢ τοῦ κηρύττοντος ὁμιλεῖ ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς. Καὶ οἱ πιστοὶ ἢ οἱ Κατηχητόπαιδες ἀκροῶνται αὐτῶν, ὡς νὰ ἀκροῶνται τοῦ Χριστοῦ. Διὰ τοὺς πιστοὺς εἴμεθα λειτουργοὶ τοῦ Ὑψίστου καὶ διάκονοι τῆς ἀληθείας Ἐκεῖνου. Μέσα εἰς τὸ Ποιμαντικὸν ἔργον τῆς Ἐκκλησίας ἀσκεῖται ἡ Ἱερωσύνη τοῦ Χριστοῦ, οἱ δὲ λοιποὶ ποιμένες εἶναι, ὡς εἴπωμεν, ἀντιπρόσωποι Του, εἶναι οἱ ἐντεταλμένοι συνεχισταὶ τοῦ ἐπὶ τῆς γῆς Θεοῦ ἔργου Του.

Εἰς τὴν διακυβέρνησιν τῆς Ἐκκλησίας, συνεχίζει ἡ κατ' ἐξοχὴν αὐθεντικὴ προσωπικότης τοῦ Χριστοῦ, νὰ κατέχῃ τὴν πρώτην θέσιν. ἐν τῷ προσώπῳ δὲ τῶν ὑπευθύνων Κληρικῶν, τῶν φερόντων τὴν εὐθύνην τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας, οὐσιαστικῶς ἡ χεὶρ τοῦ Κυρίου ἢ παντοδύναμος κυβερνᾷ τὴν Ἐκκλησίαν.

Ἐξ ὅλων τῶν ἀνωτέρω καταδεικνύεται, ὅτι ὅλαι αἱ ἐξουσίαι καὶ αἱ δυνάμεις τῆς Ἐκκλησίας ἀπορρέουν ἐκ τοῦ Θεοῦ καὶ συνεχίζεται καὶ θὰ συνεχίζεται ἡ ἄσκησις αὐτῶν μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ διὰ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ χάρις, ἡ μεταδιδόμενη διὰ τῶν Ἁγίων Μυστηρίων εἰς τοὺς πιστοὺς, δὲν δύναται ἄλλως νὰ μεταδοθῆ παρὰ μέσῳ τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ταμιοῦχος καὶ ὁ ὑπεύθυνος διαχειριστὴς τῆς Θείας

7. Μ., Ε. Π. 50,702.

8. Κυπριανός: «De unitate ecclesial» M.P.L. 4,519 καὶ παρὰ Κ. Καλλινίκου: «Τὰ θεμέλια τῆς Πίστewος» σ. 236. Ἀθήναι 1958.

9. Ἰδὲ Σ. Παπακόστα: Ἐνθ' ἂν. σ. 258.

Χάριτος. Τὸ λυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Κυρίου συνεχίζεται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Διὰ τοῦ βαπτίσματος ἀναζωπυροῦται ἡ σπιθα τῆς θείας ζωῆς καὶ ὁ βαπτίζομενος κατατάσσεται μεταξύ τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ὁ «Παράκλητος», ὃν ἐπεμψεν ὁ Κύριος, ἵνα μένη διαρκῶς μεθ' ἡμῶν καὶ κατευθύνῃ ἀοράτως τὴν Ἐκκλησίαν, ἐξαγιάζει ἡμᾶς καὶ μᾶς μετατρέπει εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ. Οὕτως ἐπιτυγχάνομεν τὴν υἰοθεσίαν καὶ γινόμεθα τέκνα καὶ κληρονόμοι τοῦ Θεοῦ, «συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ», ὁ Ὅποιος εἶναι ὁ Πρωτότοκος.¹⁰ Ἐφ' ὅσον ὁμως θέλομεν νὰ εἴμεθα ζῶντα μέλη τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, ὀφείλομεν νὰ ἐντάσσωμεν ἑαυτοὺς εἰς τὸ ὅλον ἔργον τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ διατηρῶμεν ἀδιάσπαστον τὴν ἐνότητά μας μετὰ τὸ ὅλον σῶμα Αὐτῆς.

Τοιαῦται ἀλήθειαι πρέπει νὰ διδάσκονται εἰς τοὺς παῖδας καὶ τοὺς νέους τοῦ Κατηχ. Σχολείου, ὥστε νὰ συνειδητοποιηθῶν ὑπ' αὐτῶν πλήρως ἡ περὶ Ἐκκλησίας Ὁρθόδοξος Διδασκαλία. Ὁφείλομεν νὰ ἐμπνεύσωμεν αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς χειραγωγῶμεν κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ θεωροῦν ἑαυτοὺς εὐτυχεῖς καὶ ὑπερηφάνους, διότι εἶναι Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί. Ἰδιαιτέρως εἶναι ἀνάγκη νὰ τονισθῇ εἰς αὐτοὺς, ὅτι, διὰ νὰ εἶναι ζῶντα καὶ ὑγιᾶ μέλη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἔχουν καθήκον νὰ συμμετέχουν ἐνεργῶς εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὸ ἔργον Αὐτῆς.

Δὲν νοεῖται Ὁρθόδοξος Χριστιανός, ἐὰν δὲν ζῆ μετὰ συνέπειαν καὶ χριστιανικὴν ζωὴν, καὶ δὲν ἔχει θεμελιώσει αὐτὴν ἐπὶ τῆς ἀδαμαντίνης βάσεως τῆς «δι' ἀγάπης ἐνεργουμένης» πίστεως. Ἐπίσης δὲν νοεῖται Ὁρθόδοξος Χριστιανός, ἐὰν δὲν συμμετέχῃ ἐνεργῶς εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς Ἐκκλησίας καὶ δὲν καταβάλλει προσπαθείας διὰ τὴν προώθησιν τοῦ σωτηρίου Αὐτῆς ἔργου. Ἰδιαιτέρως δὲ δὲν νοεῖται Χριστιανός Ὁρθόδοξος, χωρὶς συμμετοχὴν εἰς τὴν λειτουργικὴν καὶ μυστηριακὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ἐὰν πάντα ταῦτα ἔχουν ἰσχύον διὰ πᾶν μέλος τῆς Ἐκκλησίας, πολὺ περισσότερο ἔχουν ἰσχύον διὰ τοὺς νέους καὶ τὰ παιδιά.

Ἀνεφέρθη ἄνωτέρω, ὅτι ὑπάρχει σήμερον μία ὀργανωμένη Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, μετὰ τὴν Διοίκησιν καὶ τοὺς θεσμούς της, μετὰ τὰ ζητήματα καὶ τὰ προβλήματα της, μετὰ τὰ ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ θέματα της, μετὰ τὴν ἀποστολὴν της διὰ τὰ ἐσωτερικὰ τῆς ποιμνῆς της καὶ μετὰ τὴν προβολὴν της εἰς τοὺς ἔξω τῆς Ποιμνῆς της, μετὰ τὴν ἱστορίαν της καὶ μετὰ τὸ μέλλον της. Ἐχει ὁμως ἡ Ἐκκλησία μας καὶ τὸ παρὸν της, τὸ ὅποιον εἶναι ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ συνισταμένη τῶν δυνάμεων Αὐτῆς κατὰ τὸ παρελθόν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἐνεργὸς ζωὴ τῶν ἐργατῶν καὶ πάντων τῶν σήμερον ζώντων μελῶν Αὐτῆς. Ἡ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι κυρίως τὸ δημιούργημα τῶν φωτεινῶν καὶ ἰσχυρῶν προσώπων τῆς σήμερον, καὶ ὄλων τῶν παραγόντων, οἱ ὅποιοι ἀπὸ κοινοῦ συνεργάζονται. «Καὶ ἀπὸ τὸ τεράστιον αὐτὸ ἔργον τῆς σήμερον, τὸ ἀποβλέπον εἰς τὴν προβολὴν τοῦ μεγα-

λείου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὑπάρχει κάτι τὸ πολὺ οὐσιώδες, ὅπερ μέλλει νὰ μεταβιβασθῇ εἰς τὴν γενεὰν τῆς αὔριον»¹¹.

Τὰ παιδιά μας καὶ ἰδιαιτέρως οἱ νέοι μας πρέπει νὰ λάβουν τὴν θέσιν ποὺ τοὺς ἀνήκει ἐναντι τῆς πραγματικότητος ταύτης. Δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ μένουν ἄπλοιοι θεαταὶ τοῦ ἔργου, τὸ ὅποιον ἀνέλαβον οἱ ὑπεύθυνοι ἐργάται τῆς σήμερον. Εἰμποροῦν νὰ συνεργασθοῦν καὶ νὰ προσφέρουν τὸν παλμὸν τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῶν εἰς τὸ ἐπιτελούμενον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἔργον. Ἡ Ἐκκλησία ὑπολογίζει πολὺ εἰς τὴν προσφορὰν τῶν νέων τούτων βλαστῶν της.

Οἱ νέοι ἔχουν σφρίγγος, δυναμισμὸν, παλμοῦς, δραματισμοὺς καὶ ἐφέσεις. Οὗτοι δὲν εἶναι ἁπλῶς ἡ ποιμαινομένη ἢ ἡ διδασκομένη Ἐκκλησία. «Εἶναι «τὰ μέλη» τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ἐκ τῶν μελῶν τούτων τῆς Ἐκκλησίας προέρχεται ὅτι καλὸν εἰμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ εἰς ἔμπυχον ὕλικόν, διὰ τὴν αὔριον τῆς Ἐκκλησίας»¹². Τὰ παιδιά καὶ οἱ νέοι μας εἶναι τὰ πλέον ὑγιᾶ καὶ εὐρωστα μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Ἐχουν ἀκμαίαι τὰς σωματικὰς καὶ διανοητικὰς τῶν δυνάμεις. Δὲν εἶναι οἱ κουρασμένοι ἀπὸ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς ἐνήλικες. Αἰσθάνονται μεγαλυτέραν θέλησιν καὶ διάθεσιν πρὸς ἐργασίαν καὶ δράσιν. Ἐχουν θάρρος καὶ αἰσιοδοξίαν. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἠθικῆς πλευρᾶς ἡ θέσις τούτων εἶναι ἀρκετὰ ἱκανοποιητικὴ. Ὁμοιάζουν μετὰ τὸ ἄνθος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἐπέδρασαν ἀκόμη οἱ βίαιοι ἄνεμοι τοῦ κακοῦ καὶ αἱ δυσμενεῖς καιρικαὶ συνθήκαι καὶ μεταβολαί. Εἶναι ὁμολογουμένως ἀξία πάσης προσοχῆς ἡ παιδικὴ καὶ ἡ νεανικὴ ἡλικία, διότι εἶναι ἡ πλεόν κρῖσιμος. Διὰ τοῦτο ἐπιβάλλεται ἡ τοποθέτησις τοῦ οἰκοδομήματος τῆς ζωῆς τῶν παιδιῶν καὶ τῶν νέων ἐπὶ ἠθικῶν καὶ πνευματικῶν θεμελιῶν. Ἀπὸ τὰς τάξεις τούτων τῶν σφριγγηλῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, νὰ ἐκπηδήσουν, ὅταν ἡμεῖς ὑπευθύνως οἱ ἐνήλικες καὶ ἰδιαιτέρως οἱ Ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας τοὺς διδάξωμεν καὶ τοὺς χειραγωγῶμεν καταλλήλως, αἱ νέαι δυνάμεις Αὐτῆς. «Καὶ ἔτσι συντελεῖται τὸ τεράστιον αὐτὸ θαῦμα εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας, καθ' ὃ ἡ ἰσχύουσα εἰς ὄγκον μᾶζα τῶν πιστῶν τῆς Ἐκκλησίας νὰ εἶναι κατ' οὐσίαν ἡ πηγὴ, ἡ τροφοδοτοῦσα, εἰς πρόσωπα καὶ εἰς δυνάμεις τὴν Ἐκκλησίαν»¹³. Πόθεν ἀναμένομεν τοὺς αὐριανούς ἰδεολόγους ἐργάτας τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τοὺς «καλοὺς ποιμένας» τῆς Ἐκκλησίας; Ἀπὸ τὰς τάξεις, κυρίως, τῶν νέων, ποὺ φοιτοῦν σήμερον εἰς τὸ Κατηχ. Σχολεῖον τοὺς ἀναμένομεν. Ἀπὸ δὲ τοὺς ὑπολοίπους νεαροὺς αὐτοὺς βλαστοὺς τῆς Ἐκκλησίας θὰ ἀπαρτίζηται τὸ συνεχῶς ἀνανεούμενον σῶμα τῆς «Μιάς Ἐκκλησίας», ἡ συνεχῶς ἀξαναομένη δύναμις τῆς Ἐκκλησίας, ἡ δύναμις ποὺ δὲν μετράται εἰς ἀριθμοὺς ἢ εἰς ἔκτασιν, ἀλλ' εἰς πλοῦσια αἰσθήματα καὶ σφρίγγος καὶ ἀκμὴν πίστεως καὶ ἀρετῆς τῶν ἐκάστοτε νέων πιστῶν

11. Ἴδε, Χρυσ. Κωνσταντινίδου: «Νεολαία καὶ Ὁρθόδοξία» («Ἀπόστολος Ἀνδρέας» ἀριθ. φ. 447. Κωνσταντινούπολις 3-2-60).

12. Χρυσ. Κωνσταντινίδου: Ἐνθ' ἀνωτέρω.

13. Ἴδε Χρυσ. Κωνσταντινίδου: Ἐνθ' ἀνωτέρω.

10. Ἴδε καὶ J. A. Jungmann: Ἐνθ' ἀν. σ. 95.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 35ΕΤΙΑΝ 1923 - 1957(*)

ζ'. Ἐτεροδόξοι. Ἀλλόθρησκοι. Ξέ-
ναι Προπαγάνδα. 47

Σύνοψις

Κατὰ τὴν ἐν λόγῳ περίοδον εἰς τὴν περιοχὴν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἐντὸς τῆς πλειοψηφίας τοῦ ὀρθοδόξου πληθυσμοῦ πλὴν τῶν κομμουνιστῶν, ἡ πλειονότης τῶν ὁποίων εἴτε πράγματι εἴτε τύποις ἀνήκει εἰς τὸ ὀρθόδοξον πλήρωμα καὶ οἵτινες ἐμφανίζονται ὡς πολιτικὴ κίνησις (κόμμα ἢ κόμματα), ὑπάρχουν αἱ ἐξῆς ἑτεροδόξοι, αἰρετικαὶ καὶ ἀλλόθρησκοι κοινότητες:

Ι. Ἐτεροδόξοι: Α'. Ρωμαιοκαθολικοὶ ὑποδιαιρούμενοι 1) εἰς λατινορρυθμούς, 2) εἰς ἑλληνορρυθμούς ἢ οὐνίτας καὶ 3) εἰς ἀρμενορρυθμούς.

Β'. Ἀρμένιοι: 1) Μονοφυσίται ἢ Γρηγοριανοί, 2) παπτικοὶ (οἱ ἀνωτέρω ἀρμενορρυθμοὶ ρωμαιοκαθολικοί), 3) Ἀντβεντισταί, 4) Χριστιανοί.

Γ'. Διαμαρτυρούμενοι: 1) Ἀγγλικανοί, 2) Εὐαγγελικοὶ (ἀλλοδαποὶ ξενόγλωσσοι), 3) Εὐαγγε-

λικοὶ ἑλληνόφωνοι (πρεσβυτεριανοί), ἐν οἷς καὶ ἡ «Ἐλευθέρα Ἑλληνικὴ Εὐαγγελικὴ Ἐκκλησία», 4) Ἀντβεντισταὶ τῆς ζ' ἡμέρας ἢ Σαββατισταί, 5) Πεντηκοστῆσιοι, 6) Πλημμούθιοι ἀδελφοί, 7) Εὐαγγελισταί, 8) Εὐαγγελικὴ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ 9) Χριστιανικὴ Ἐπιστήμη (Christian Science), 10) Μετωνίται 11) Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ τῆς Πεντηκοστῆς, 12) Μεθοδισταί, 13) Ὀπαδοὶ τοῦ Τετραγωνικοῦ Εὐαγγελίου, 14) «Εὐαγγελικὴ Διδαχὴ» — «Χριστιανοί», 15) Laymen's Home Missionary Movement, 16) Μελετηταὶ τῆς Βίβλου καὶ 17) Χίλιασταὶ ἢ Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά ἢ Σπουδασταὶ τῶν Γραφῶν.

ΙΙ. Ἀλλόθρησκοι: Α' Ἑβραῖοι, Β' Μωαμεθανοί, Γ' Πνευματισταί, Δ' Μασσῶνοι.

Ι. Ἐτεροδόξοι

Α'. Ρωμαιοκαθολικοί. Τὸ 1875 ἐγκαθιδρύθη τὸ πρῶτον ἐν Ἀθήναις ὡς λατῖνος ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ὁ Ἰωάννης Μαραγκός, μὴ ἀναγνωρισθεὶς ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως. Διάδοχοι τοῦτου ἐχηρήμασαν οἱ πρ. Νάξου Ζαφῖνος, Δεάγγελος (1895-1911), Louis Petit (1911-1926) ἀποθανὼν τὸ 1927, Ἰωάννης Φιλιππούσης (1927-1947), ἀποθανὼν τῇ 11-3-1959 ὡς Σύρου—Νάξου, Μάριος Μακρουωνίτης τοῦ τάγματος τῶν

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 99 τοῦ προηγουμένου τεύχους.

47. Πρβλ. Δ. Στρούμπούλη, Ὁ προσηλυτισμὸς ἐν Ἑλλάδι, «Ἐκκλησία» ΛΑ' 1954, 105-7. Εἰρηναίου, μητροπολίτου Σάμου, Ἡ Ὀρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία καὶ αἱ ξένοι προπαγάνδα, αὐτόθι ΛΓ' 1956, 87.

μελῶν Αὐτῆς. Ἀπὸ ὄλους αὐτοὺς τοὺς βλαστοὺς ἀναμένει ἡ Ἐκκλησία μας τὸ νέον αἷμα, ποῦ θὰ τὴν ἀναζωογονήσῃ καὶ θὰ τὴν «παραστήσῃ τῷ Χριστῷ ἐνδοξόν, μὴ ἔχουσαν σπῖλον ἢ ρυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ἢ ἅγια καὶ ἄμωμος» (Ἐφεσ. ε' 27).

Ἴδου λοιπὸν ποία εἶναι ἡ δύναμις τῶν νέων βλαστῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ πόσην εὐθύνην ἐπωμίζονται οὗτοι καὶ ἰδιαίτερος οἱ ἐντεταλμένοι διὰ τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν τῶν παιδιῶν καὶ τῶν ἐφήβων χειραγώγησιν καὶ κατάρτισιν. Εἶναι εὐθύνῃ τεραστία διὰ τὸ μέλλον καὶ τὴν ὑπόστασιν τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ δύναμις, τὴν ὁποίαν ἀναμένει ἀπὸ αὐτοὺς ἡ Ἐκκλησία εἶναι οὐσιαστικῆς ἀξίας δι' Αὐτήν. Ἡ εὐθύνῃ, τὴν ὁποίαν ἔχουν οἱ νέοι διὰ τὸν ρόλον ποῦ θὰ διαδραματίσουν εἰς τὸ ὅλον ἔργον τῆς Ἐκκλησίας αὖριον, εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν ἰερότητα, διὰ τὴν ὁποίαν τοὺς προορίζει ὁ Θεός.

Ἐχομεν ὑποχρέωσιν λοιπὸν νὰ ὑπερτονίσωμεν εἰς τοὺς τροφίμους τοῦ Κατηχ. Σχολείου, ὅτι πρέπει νὰ συνειδητοποιήσουν τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἀξίαν τῶν αὐτῶν, ποῦ εἶναι κεφαλαῖα δὸς σημασίας, ὡς ἐλέχθη, διὰ τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας. Τοῦτο δὲ καθιστᾷ αὐτοὺς καὶ ὑπολόγους ἐναντι τῆς Ἐκκλησίας.

Μεγίστη ἀνάγκη ἀκόμη παρίσταται νὰ ἀντιληφθοῦν, ὅτι δὲν εἶναι Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, διότι ἀπλῶς ἐδέχθησαν τὸ βάπτισμα κατὰ τὴν νηπιακὴν ἡλικίαν τῶν καί, διότι ὡς ἐκ τούτου εὐρέθησαν ἐντὸς οἰκογενειακοῦ ἢ εὐρύτερου Ὀρθοδόξου Χρι-

στιανικοῦ περιβάλλοντος. Ἄλλ' ὑπευθύνως πρέπει νὰ ἐνοήσουν, ὅτι σήμερον εἶναι ἡ ἐλπίς τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐκ τῆς ὁποίας θὰ προέλθουν αὖριον τὰ σφριγῶντα εἰς πίστιν καὶ δρᾶσιν μέλη Αὐτῆς.

Ἡ ἐνταξίς τῆς δυνάμεως τῆς Νεολαίας εἰς τοὺς κόλπους τῆς Μητρὸς ἡμῶν Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πρέπει νὰ εἶναι ὀλοκληρωτικὴ καὶ ἀνεπιφύλακτος. Ὁ δεσμὸς αὐτῆς μετὰ τὴν Ἐκκλησίαν πρέπει νὰ εἶναι βαθὺς καὶ οὐσιαστικός, πρέπει νὰ στηρίζεται ἐπὶ βάσεων ἀκλονήτων, ποῦ θὰ ἔχουν ἄμεσον προϋπόθεσιν τὴν δρᾶσιν. Πρόκειται δηλαδὴ, ἀκριβῶς, περὶ ἐπιστρατεύσεως δυνάμεων. Ἡ ἐπιστρατεύσις ὅμως αὕτη δὲν εἶναι βιαία καὶ ὑποχρεωτικὴ, ἀλλ' εἶναι καρπὸς ὑπερφυσικῆς «κλήσεως», προσωπικῆς «κλίσεως», ἀγνῆς σκέψεως, ἐλευθέρως θελήσεως, ἐπιμελημένης καλλιέργειας καὶ ἐνσυνειδήτου πράξεως.

Οὕτω θὰ δημιουργήσωμεν τὴν ἰδιαίτεράν ἐκείνην τάξιν τῶν νέων, οἱ ὁποῖοι θὰ βιοῦν τὸν Χριστιανισμὸν καὶ θὰ τὸν ἀσκοῦν ἐμπράκτως καὶ συμφάνως πάντοτε πρὸς τὰ παραγγέλματα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Οὗτοι θὰ ἐργάζονται ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου, ὡς ζῶντα καὶ ὕγια μέλη Αὐτῆς, θὰ τιμοῦν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ θὰ συνεχίζουσαν τὴν ἀξιοθαύμαστον καὶ μεγαλειώδη ἱστορίαν της καὶ οὕτω θὰ τιμᾶται καὶ θὰ δοξάζεται δι' αὐτῶν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

(Συνεχίζεται) Ἀρχιμ. Π. ΠΟΛΥΜΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ίησουϊτών (1953-1959) και Βενέδικτος Πρίντζης (1959-σήμερα). 'Εν 'Αθήναις ἐδρεύει και ὁ ἑξάρχος τῶν ἑλληνορθόδοξων ρωμαιοκαθολικῶν (οὐνιτών) Ἰάκινθος Δημητρίου ἢ Γάδ ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦ ἐπισκόπου Γρατιανουπόλεως. Οὗτος ἐχειροτονήθη παρὰ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν πρὸς τὸν πάπαν ὡς διάδοχος τοῦ πρώτου χρηματίσαντος τοιοῦτου Γ. Χαλαβαζῆ († 7.11.1957). 'Επίσης ἐν 'Αθήναις ἐδρεύει και ἡ ἑξαρχία ἀρμενορθόδοξων ρωμαιοκαθολικῶν 'Ελλάδος, τῆς ὁποίας προΐσταται ὁ ἀρχιμ. Ἰωσήφ Χατζιάν. Ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως ἐκπρόσωπος τῶν ἐν 'Αθήναις ρωμαιοκαθολικῶν θεωρεῖται ὁ πρωθιερεὺς τοῦ ἐνταῦθα ναοῦ τοῦ 'Αγ. Διονυσίου (Λεωφ. Πανεπιστημίου). 'Εν τῇ περιοχῇ τῶν 'Αθηνῶν ὑπάρχουν 6 ἀνδρῶναι μοναὶ και 6 γυναικειαί, 5 ναοί, 14 παρεκκλήσια (ἐξ αὐτῶν 1 ναὸς και 1 παρεκκλήσιον τῶν οὐνιτῶν) και 7 ἐκπαιδευτήρια. Πομπωδῶς και μὲ μεγάλην λαμπρότητα τελεῖται ἡ ἑορτὴ και λιτανεῖα τῆς 'Αγ. Δωρεᾶς διεξαγομένη εἰς διαφορετικὰς ἡμέρας και ὥρας εἰς τὰς διαφόρους ἐνορίας τῶν 'Αθηνῶν και Πειραιῶς. 'Επίσης ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένη τυγχάνει και ἡ φιλανθρωπικὴ δράσις αὐτῶν. 'Εκτὸς τοῦ νοσοκομείου «Παμμακάριστος» διαθέτουν 1 ὄρφανοτροφεῖον εἰς Μαγκουφάναν 'Αττικῆς, 2 ἀναρρωτήρια ἐν 'Αγ. Παρασκευῇ 'Αττικῆς, 3 οἰκοτροφεῖα, ὁργανῶνον παιδικὰς ἐξοχὰς και διανέμουν τροφίμα πρὸς τοὺς ἀπόρους. Τελευταίως ἐπέχειρησαν νὰ συνάψουν και ἐπίσημον συμφωνίαν μετὰ τοῦ 'Ελληνικοῦ κράτους, τὸ λεγόμενον κογκορδάτον. 'Η προσπάθεια ὅμως αὕτη ἀπέτυχε λόγω τῆς ἀντιδράσεως τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος και ἰδία τοῦ τότε ἀρχιεπισκόπου Δωροθέου. Σύνολον πιστῶν ἐν ὅλῃ τῇ 'Ελλάδι 35.000.

'Εκδίδουν τὰ ἐξῆς ἔντυπα: 1) «Καθολικὴ» ἑβδομαδιαία ἐφημερίς (1928), 2) «'Ο 'Αγγελιαφόρος τῆς 'Ι. Καρδίας τοῦ 'Ιησοῦ» ὄργανον τῆς «'Αποστολῆς Προσευχῆς». 3) Τὸ περιοδικὸν «Ναῖτα και Ζωὴ» και 4) τὸ περιοδικὸν «'Ο 'Αθηναῖος Δρόμος»⁴⁸.

Β'. Ἀρμένιοι μονοφυσῖται μὲ ἐπὶ κεφαλῆς ἀπὸ τοῦ 1922 ἐπίσκοπον, διαθέτουν τρεῖς ναοὺς ἐν 'Αθήναις. Σύνολον ὁπαδῶν ἐν ὅλῃ τῇ 'Ελλάδι 16.500.

Γ'. Διαμαρτυρούμενοι.

1. Ἀγγλικανοί. Τούτων λειτουργεῖ ὁ ἱ. ναὸς τοῦ 'Απ. Παύλου ἐν τῇ ὁδῷ Φιλελλήνων.

2. 'Επίσης ὑπάρχει και γερμανικὴ προτε-

σταντικὴ κοινότης μὲ ἰδιαιτερον ναὸν τὸν τοῦ 'Αγ. Ἀνδρέου ('Οδὸς Σίνα 66).

3. Εὐαγγελικοὶ (ἑλληνόφωνοι). Οὗτοι εἶναι μέλη τῆς ὑπὸ τοῦ Μ. Καλαποθάκη τὸ 1890 ἰδρυθείσης εὐαγγελικῆς ἐκκλησίας, ἥτις ἀκολουθοῦσα τὸ δόγμα τῶν πρεσβυτεριανῶν ἀπορρίπτει τὰ μυστήρια και ἔχει λαϊκὴν διοίκησιν. Διαφέρουν τῶν ἄλλων προτεσταντῶν ὡς ἐκδεχόμενοι τὸ σύμβολον ἀνευ τῆς προσθήκης «και ἐκ τοῦ Ἰησοῦ». Οὗτοι ἀνέπτυξαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀξιόλογον δράσιν. Διαθέτουν ἐν 'Αθήναις 2 ναοὺς, 1 ἐπὶ τῆς Λεωφ. Ἀμαλίας 50, ἔναντι τῆς πύλης τοῦ 'Αδριανοῦ, ὅστις και ἀνφοδομήθη εἰς μεγαλοπρεπῆ οἰκοδομήν και ἕτερον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ 'Οδ. Ἀνδρουτσου ἀρ. 24. 'Εκτὸς τούτων ὑπάρχει και ἡ «'Ελευθέρα 'Ελληνικὴ Εὐαγγελικὴ 'Εκκλησία» ἐπὶ τῆς ὁδοῦ 'Αλκιβιάδου ἀρ. 3. (ὁπαδοὶ Κ. Μεταλληνῶν), ἥτις διαθέτει ἀκόμη 5 εὐκτηρίους οἴκους εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν 'Αθηνῶν και 3 ἀκόμη τοιοῦτους εἰς τὸν Πειραιᾶ και τὰ προάστια. Ὁργάνωσαν τὴν «Εὐαγγελικὴν νεολαίαν», ἥτις ἐνεφανίσθη και δημοσίᾳ μὲ μουσικὰ προγράμματα, διαλέξεις κλπ. 'Εκτὸς τοῦ μηνιαίου περιοδικοῦ «'Αστὴρ τῆς 'Ανατολῆς» ἐκδίδουν και τὸ περιοδικὸν «Σάλπισμα» ἐπίσης μηνιαῖον, τὸ περιοδικὸν φυλλάδιον «Κάθε πρωτὶ» και ἐν τῷ ὅποιῳ περιέχονται δημοσιεύματα διὰ τὴν μελέτην τῆς 'Αγ. Γραφῆς και ἄλλα ἐντυπα⁴⁹ και διαθέτουν ἴδιον βιβλιοπωλεῖον («'Ο Λόγος») ἐπὶ τῆς ὁδοῦ 'Εμμ. Μπενάκη 28.

Οἱ ἐπιφανέστεροι τῶν ἐν 'Ελλάδι εὐαγγελικῶν: (†) Ξ. Μόσχος, Κ. Μεταλληνός, Γ. Χατζηγεωργίου, Δ. Μαγκριώτης, Γ. Παιδάκης, Σπ. Ζωδιάτης⁵⁰, Μιχ. Κυριακάκης.

Οἱ ἑλληνόφωνοι οὗτοι εὐαγγελικοὶ ἐνεφανίσθησαν εἰς διεθνή ἐκκλησιαστικὰ συνέδρια⁵¹ κατηγοροῦντες τὸ ἑλληνικὸν κράτος ὅτι δὲν τοὺς ἐπιτρέπει τὴν ἐλευθέραν ἄσκησιν τῶν θρησκευτικῶν των καθηκόντων ἐκδῶσαντες και σχετικὸν φυλλάδιον⁵².

4. Ἀντβεντισταὶ ἢ Σαββατισταὶ ἢ πιστοὶ τῆς ἐβδόμης ἡμέρας ἢ ἡ «ἐλπίς τοῦ κόσμου». Παραδέχονται, ἐκτὸς τῶν ἄλλων προτεσταντικῶν κακοδοξιών, χιλιετῆ βασιλείαν τοῦ Χριστοῦ, τηροῦν

49. Κατάλογον τούτων βλ. εἰς τὴν κατωτέρω ἀναφερομένην μελέτην τοῦ ἀρχιμ. 'Αθ. Βασιλοπούλου.

50. Βλ. περὶ αὐτοῦ ἐγκύκλιον τῆς 'Ι. Συνόδου τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος ὑπ' ἀριθ. 1118 ἀπὸ 9 Νοεμβρίου 1960.

51. Εἰς τὰς γενικὰς συνελεύσεις τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν 'Εκκλησιῶν ἐν Ἀμστερνταμ και Ἐβανστον.

52. «Διατὶ καταπιέζεται ἡ 'Ελληνικὴ Εὐαγγελικὴ 'Εκκλησία».

Περὶ αὐτῶν βλ. Δ.η.μ. Ι. Πουλημένου, Οἱ Ὁρθόδοξοι και οἱ λεγόμενοι «Ἕλληνες εὐαγγελικοὶ», Κέρκυρα 1932. Ἀ.μ. Ἀλιβιζάτου, Ἐγκατέλειψαν τὴν Ὁρθοδοξίαν, ἐγκαταλείπουν και τὴν 'Ελλάδα; «'Εκκλησία» ΛΑ' 1954, 226. Ἀρχιμ. Ἀθ. Βασιλοπούλου, Οἱ «εὐαγγελικοὶ» και ἡ προπαγάνδα αὐτῶν ἐν 'Ελλάδι, «'Εκκλησία» ΛΖ' 1960, 16-19, 37-38, 73-75, 91-92, 113-116, 139-140 και ἀνάτοπον 'Αθήναι 1960. Παντελεήμονος [Καρανικόλα], ἐπισκόπου Ἀχαΐας, Οἱ εὐαγγελικοὶ. Φυλλάδιον ἐκδοθὲν ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας και ἀναδημοσιευθὲν εἰς περιοδικὸν «Διδαχὴ» τῆς 'Ι. Μητροπόλεως Μεσσηνίας (1959). Τοῦ αὐτοῦ, Οἱ αἰρετικοὶ εὐαγγελικοὶ, «'Εκκλησία» ΛΣΤ' 1959, 397-399. Ι. Θ. Κολιτσάρα, Οἱ διαμαρτυρούμενοι, 'Αθήναι 1960.

48. Ἱεροδιακόνου Παντ. Ρίζου, Ἡ ἐν 'Ελλάδι λατινικὴ προπαγάνδα, «'Επετηρὶς Φοιτ. Θεολ. Συνδέσμου» ἔτους 1956, 50-68. Κατατοπιστικῶς ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ρωμαιοκαθολικοὺς ἐδημοσιεύθησαν ἐσχάτως αἱ ἐξῆς μελέται: Ι. Θ. Κολιτσάρα, Ἡ Δυτικὴ 'Εκκλησία (Αἱ διαφοραὶ τῆς πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον), 'Αθήναι 1959. Τοῦ αὐτοῦ, Οἱ Οὐνίται 'Αθήναι 1959. Ἀν. Κ. Πιερίου, Ἡ Ὁρθοδοξία ἐναντίον τοῦ παπισμοῦ και τῆς Οὐνίας, 'Αθήναι 1960. Δαμασκηνοῦ μητροπ. Ναυπακτίας και Ἐδρυτανίας, Εἰσήγησις εἰς τὴν ΙΓ' Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος, Πειραιεὺς 1959. Ἐκ μέρους δὲ τῶν ρωμαιοκαθολικῶν ἐξεδόθη τὸ φυλλάδιον: «Οἱ ἑλληνορθόδοξοι ἢ ἐνωτικοὶ, 'Αθήναι [1959].

τὸ Σάββατον ἀντὶ τῆς Κυριακῆς καὶ ἀπορρίπτουν ὅλα τὰ μυστήρια. Ἐπίσης δὲν δέχονται θριαμβεύουσας ἐκκλησίαν καὶ ἀπορρίπτουν τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς καὶ τὴν αἰωνίαν κόλασιν. Ἐνεργοῦν δι' εἰδικῶν προπαγανδιστῶν ὀνομαζομένων «ἀεραποστόλων», ὀργανῶνον συγκεντρώσεις, ἀποστέλλουν ταχυδρομικῶς διάφορα ἔντυπα μὲ εἰδικὰ μαθήματα ὑπὸ τὸν τίτλον «ἡ ἐλπίς τοῦ κόσμου» καὶ ἐρωτηματολόγια. Τὸ κέντρον των κεῖται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κεραμεικοῦ 18 (μέλη 90) καὶ εἰς τὴν Νίκαιαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σολωμοῦ 39⁵³.

5. Πεντηκοστιανοὶ (Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τῆς Πεντηκοστῆς). Ἰσχυρίζονται ὅτι εἰς τὰς συγκεντρώσεις των κατέρχεται τὸ Ἅγ. Πνεῦμα, ὅπως κατῆλθε κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς εἰς τοὺς Ἀποστόλους, καὶ τοὺς φωτίζει νὰ ἐννοοῦν τὴν Ἅγ. Γραφὴν καὶ νὰ ὁμιλοῦν γλώσσας⁵⁴.

Ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουν καὶ ὀπαδοὶ τῶν ἐξῆς αἰρετικῶν:

6. Πλημμούθιοι ἢ Χριστιανοὶ ἀδελφοί. Κέντρον των ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φειδίου 5β. Μέλη περίπου 150.

7. Εὐαγγελισταί. Περίπου 100 μέλη μὲ 3 εὐκτηρίους οἴκους.

8. Εὐαγγελικὴ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ μὲ μεγαλοπρεπῆς κτήριον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ζαΐμη ἀρ. 17 καὶ 3 ἀκόμη εὐκτηρίους οἴκους ἐν τοῖς περιχώροις. Ἐκδίδουν τὸ περιοδικὸν «Σάλπιγξ τοῦ Εὐαγγελίου».

9. Ὀπαδοὶ τῆς Χριστιανικῆς Ἐπιστήμης (Christian Science), τῶν ὁποίων ὁ ναὸς κεῖται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Βησσαρίωνος ἀρ. 7⁵⁵.

10. Μενωνίται⁵⁶.

11. Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ τῆς Πεντηκοστῆς μὲ δύο εὐκτηρίους οἴκους καὶ σύνολον ὀπαδῶν 300.

12. Ὀπαδοὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ἀποστολικῆς Ὀργανώσεως Μεθοδιστῶν περίπου 70 Κέντρον αὐτῶν εἰς Καλλιθέαν (ὁδὸς Λαγκαρίδου, ἀρ. 112β καὶ 114).

13. Ὀπαδοὶ τοῦ Τετραγωνικοῦ Εὐαγγελίου⁵⁷.

53. «Ζωή» ΙΖ' 1927, 248. ΜΔ' 1954, 316, 329, 326, 335, 370. Ἄρχιμ. Παντελεήμονος Καρανικόλα, (νῦν ἐπισκόπου Ἀχαΐας), Οἱ Ἀντβεντισταὶ καὶ οἱ Ἀντβεντισταὶ τῆς ζ' ἡμέρας, εἰς περιοδικὸν «Ἐφημέριος» Ε' 1956, 151 κ. ἐξ. καὶ εἰς ἴδιον τεύχος.

54. «Ζωή» ΜΓ' 1953, 256 καὶ 320. Ἄρχιμ. Παντελεήμονος Καρανικόλα, (νῦν ἐπισκόπου Ἀχαΐας), Οἱ Πεντηκοστιανοί, εἰς περιοδικὸν «Ὁρθόδοξος Σκέψις» Α' 1958, 58-59, 74-76, 89-90, 120-122, 138-139, 156-157, 189-191 καὶ εἰς ἴδιον τεύχος.

55. Περὶ τούτων βλ. ἐπίσης μελέτην τοῦ ἐπισκόπου Ἀχαΐας Παντελεήμονος Καρανικόλα, Οἱ θεραπευταὶ τῆς καλουμένης Χριστιανικῆς Ἐπιστήμης, ἐν «Ἐκκλησίᾳ» ΛΣΤ' 1959, 265-268, 290-291, 318-320, 348-349 καὶ εἰς ἀνάτυπον.

56. Περὶ αὐτῶν βλ. χρονογράφημα Π. Παλασιολόγου, Θητεία χωρὶς ὄπλα, εἰς ἐφημερίδα «Τὸ Βῆμα» Σ 26. 10.1957, 1.

57. Περὶ τούτων ἐκυκλοφόρησεν ἐσχάτως βιβλίον τῆς Μ. Ἀνδρουτσόπουλου, Ἡ διεθνὴς Ἐκκλησία τοῦ Τετραγωνικοῦ Εὐαγγελίου, Ἀθήναι 1960. Βλ. βιβλιοκρισίαν ἐν «Ἐκκλησίᾳ» ΑΗ' 1961, 38.

14. Ὀπαδοὶ τῆς Εὐαγγελικῆς Διδασχῆς — «Χριστιανοὶ».

15. Ὀπαδοὶ τῆς Laymen's Home Missionary Movement μὲ κέντρον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Καζάνη 16.

16. Μελετηταὶ τῆς Βίβλου (Χιλιασταί;) μὲ κέντρα εἰς Τζιτζιφιές, Θησέως 334 καὶ Χαλάνδριον, Πατούσα 213.

17. Χιλιασταὶ ἢ Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά ἢ Σπουδασταὶ τῶν Γραφῶν. Μεταπολεμικῶς εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἐπανεμφανίσθησαν οἱ χιλιασταὶ ἀναπτύξαντες ποικιλόμορφον δρᾶσιν, ἰδίᾳ προσηλυτιστικῇ. Διαθέτοντες πλοῦσια ὕλικά μέσα διέδιδον τὰ ἔντυπα των καὶ τὰ βιβλία των εἴτε δωρεὰν εἴτε εἰς τιμὰς ἐξευτελιστικὰς. Φαίνεται ὅτι κατέχουν ἴδιον τυπογραφεῖον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Λομβάρδου 44. Ἐκδίδουν καὶ διανεμοῦν τὰ περιοδικὰ «Ἡ Σκοπιὰ» καὶ «Ἐύπνα». Ἡ Ἐκκλησία ἠναγκάσθη νὰ λάβῃ διάφορα μέτρα πρὸς ἀμυναν, ἥτοι νὰ ἐκδώσῃ ἐγκυκλίους καὶ διαφωτιστικὰ φυλλάδια καὶ διὰ τῶν ἱεροκηρῶν νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ πληρώματος αὐτῆς περὶ τῶν ἐκ τῶν χιλιαστῶν κινδύνων⁵⁸.

II. Ἀλλόθρησκοι.

Α'. Ἐβραῖοι, ἢ Ἰσραηλιταὶ ἢ Ἰουδαῖοι.

58. Ἀντιχιλιαστικά βιβλία καὶ φυλλάδια ἐκτὸς τῆς ἐπανεκδόσεως τοῦ «Χιλιασμοῦ» τοῦ καθηγητοῦ Π. Τρεμπέλα ἐξεδόθησαν τὰ κάτωθι:

1) Φ. Τσαπραλῆ, ἀντισημαστικῶς τοῦ Ἄρ. Πάγου, Ὅποιοι εἶναι οἱ Χιλιασταί, 1945. 2) Ἀγγ. Νησιώτου, Ὁ Χιλιασμός, 1946. 3) Κ. Λευκωσιάτου, Ἐλεγχος τῶν Χιλιαστῶν ἢ μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά, 1954. 4) Ἡ μελέτη τοῦ Ν. Νικολάου. 5) Ἀ. Ἀντωνοπούλου, Χιλιασμός καὶ χριστιανικὰ δόγματα, Πάτραι, 1946. 6) Τοῦ αὐτοῦ, Τὸ καταγγέλλομεν καὶ κατηγοροῦμεν τῶν Χιλιαστῶν κατὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου, Πάτραι 1947. 7) Τοῦ αὐτοῦ, Εἶναι ὁ Χιλιασμός θρησκεία καὶ δύναται νὰ ἀπολαμβάνῃ τῆς συνταγματικῆς προστασίας; 8) Τοῦ αὐτοῦ, Ἡ κατάρρευσις τῶν χιλιαστικῶν προφησιῶν. 9) Ὁ Χιλιασμός ὑπὸ τὸ φῶς τῶν Ἱερῶν Γραφῶν ἐλεγχόμενος, ἔκδοσις Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος. 10) Ἐπίσημα ἔγγραφα κατὰ τῆς αἰρέσεως τῶν Χιλιαστῶν, ἔκδοσις Ἀποστολικῆς Διακονίας Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. 11) Χιλιασταὶ ἢ ψευδομάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά, 1948 εἰς τὴν σειρὰν «Ἡ Φωνὴ τῆς Ἀποστ. Διακονίας» (ἀριθ. 5). 12) Αἱ περὶ Θεοῦ καὶ Χριστοῦ πλάναι τῶν ψευδομαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά. ἔκδοσις Ἀποστολικῆς Διακονίας. 13) Ἰω. Ἀργέντου, Ἡ ἀλήθεια περὶ Χιλιασμοῦ, 1955. 14) Σπ. Μακρῆ, Ὁ Χιλιασμός καὶ αἱ κακοδοξίαι του, 1955-15) Ἀν. Πιερίου, Ἡ Ὁρθοδοξία κατὰ τοῦ Χιλιασμοῦ (Σπουδαστῶν τῆς Γραφῆς, Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά κ.λ.π.) καὶ τῆς Διαμαρτυρήσεως, 1956. 16) Ἄρχιμ. Π. Καρανικόλα, (νῦν ἐπισκόπου Ἀχαΐας), Οἱ Χιλιασταί, 1956. 17) Ἄρχιμ. Χαραλάμπους Βασιλοπούλου, Αὐτοὶ εἶναι οἱ Χιλιασταὶ (Ἰεχωβάδες), 1959. ἔκδοσις «Πανελληνίου Ὁρθοδόξου Ἐνώσεως». 18) Α. Δ. Παληανίου, Χιλιασμός, ἕνας σύγχρονος ἐχθρὸς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους, 1959. 19) Ἄρχιμ. Χριστοφόρου Ν. Παπουτσόπουλου, Ὁ Χιλιασμός (Ἐισήγησις εἰς τὸ Β' Συνέδριον Ἱεροκηρῶν), 1959. 20) Ἄρχ. Ἰωάννου Παπᾶλη, Ὁ Χιλιασμός, 1960. 21) Ἰ. Θ. Κολιτσάρα, Οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά. Τεύχος Α'. Ὁ ἀρχηγὸς των καὶ ἡ χιλιαστὴ βασιλεία των, 1961. Βλ. 22) καὶ τὴν μελέτην Ὁ Χιλιασμός εἰς περιοδικὸν «Ἐκκλησία» ΙΖ' 1939, 345, 352 καὶ ΙΗ' 1940, 14, 23, 54, 63, 68.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

'Η Μήτηρ τοῦ Λυτρωτοῦ.

'Ο πρόσφατος ισχυρισμός ξένου προτεσταντικού βιβλίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ 'Ορθόδοξοι θεοποιούμεν οἰονεὶ τὴν Παναγίαν εἶναι ὄλιως ἐπιπόλαιος καὶ ἀστήρικτος.

Βεβαίως εἶναι μεγίστη ἡ ὑπὸ τῶν τέκνων τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας ἀπονεμομένη τιμὴ πρὸς τὴν Μητέρα τοῦ Λυτρωτοῦ. Ἐκατομμύρια ὀρθοδόξων πιστῶν παρακολουθοῦν μὲ ἀγαλλίας τὸν «'Ακάθιστον Ὕμνον» καὶ θὰ ἐορτάσουν μὲ εὐφροσύνη τὸν Εὐαγγελισμόν τῆς.

'Αλλὰ πάντα ταῦτα οὐδόλως σημαίνουν, ὅτι θεοποιούμεν τὴν Παναγίαν. Ἀπλῶς ζητοῦμεν νὰ χρησιμοποιῶν τὴν μητρικὴν τῆς παρηγοσίαν καὶ νὰ

Οὗτοι, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς ἐν ὅλῃ τῇ 'Ελλάδι ὑπερβαίνει ὀλίγον τὰς 10.000, ἔχουν συναγωγὴν εἰς τὴν ὁδὸν Μελιδόνῃ 5 παρὰ τὸ Θησεῖον.

Β'. Μ ω α μ ε θ α ν ο ἰ. Τούτων ὁ ἀριθμὸς ἐν ὅλῃ τῇ χώρᾳ φθάνει τὰς 135.000. Δὲν διαθέτουν ἴδιον λατρευτικὸν χώρον ἐν Ἀθήναις. Εἶχε λεχθῆ τελευταίως ὅτι θὰ τοὺς παραχωρηθῆ τὸ παρὰ τὸ Ὁρολόγιον τοῦ Κηρρυστοῦ ('Αέρηδες) ὑπάρχον Τζαμί.

'Ενταῦθα δέον νὰ καταταγῶσι καὶ οἱ ἐξῆς:

Γ'. Π ν ε υ μ α τ ι σ τ α ἰ. Ὑπὸ ποικίλας μορφᾶς. Διαθέτουν ἴδιον κέντρον μὲ τὴν ἐπωνυμίαν («Σύλλογος Μεταψυχικῶν Ἐρευνῶν») ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀγαθουπόλεως 104 καὶ ἐκδίδουν τὸ περιοδικὸν «'Ο Κόσμος τῆς Ψυχῆς».

Δ'. Μ α σ σ ῶ ν ο ἰ ἢ Τ έ κ τ ο ν ε ς⁵⁹. Ἡδὴ τὸ 1933 ἡ μασσωνία κατεδικάσθη ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας τῆς 'Εκκλησίας τῆς Ἑλλάδος⁶⁰ καὶ ἡ ιδιότης τοῦ μασσῶνου καθωρίσθη ὡς ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν τοῦ χριστιανοῦ⁶¹. Παρὰ ταῦτα οἱ μασσῶνοι ἐξηκολούθησαν δρῶντες καὶ ἐργαζόμενοι. Ἡ ἐπεκταθεῖσα δὲ μεταπολεμικῶς δραστηριότης αὐτῶν καὶ δὴ ἡ δημοσιεύσεις ΒΔ, διὰ τῶν ὁποίων ἀνεγνωρίζετο ἡ μασσωνία ὡς ἀγαθοεργὸν ἴδρυμα⁶², προεκάλεσε τὴν διαμαρτυρίαν τῶν ὀρθοδόξων χριστιανικῶν σωματείων⁶³ ὅσον καὶ αὐτῆς τῆς ἐπισήμου 'Εκκλησίας. Συνεπεία τῆς ἀντιδράσεως ταύτης ἀνεκλήθη καὶ τὸ β' ὑπὲρ τῆς μασσωνίας ΒΔ⁶⁴. Τὸ Τεκτονικὸν Ἰδρυμα εὐρίσκειται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀχαρνῶν 19.

(Συνεχίζεται) ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

59. Π. Β. Χατζηπάγου, Ἑλληνικὸς Ἐλευθεροτεκτονισμὸς 1740-1950. Ἀθήναι 1951. Τεκτονικὸν Δελτίον, ἐπίσημον ὄργανον τῆς Μεγάλῃς Στοᾶς τῆς Ἑλλάδος.

60. «'Εκκλησία» ΙΑ' 1933, 377-379 (ἀρ. φ. 48).

61. Πρβλ. Π. Ν. Τρεμπέλα, Μασσωνισμὸς καὶ θεοσοφία, Ἀθήναι 1958² καὶ «Ζωή» ΜΔ' 1954, 280 καὶ ΜΣΤ' 1956, 88.

62. ΒΔ ἀπὸ 23.7.1949 (ΦΕΚ 161) καὶ ΒΔ ἀπὸ 23.12.1955. (ΦΕΚ 22 τῆς 16.1.1956).

63. «Χριστιανικὴ Σπίθα» ἀριθ. φ. 99 τοῦ ἔτους 1949 καὶ ἀριθ. φ. 179 τοῦ 1956. «Ζωή» ΜΣΤ' 1956, 168.

64. Διὰ τοῦ ἀπὸ 30 Μαΐου/28 Ἰουνίου 1956 ὁμοίου.

μεσιτεῆ ὑπὲρ ἡμῶν. Ἡ δύναμις τῆς προσευχῆς ἀναγνωρίζεται ὑπὸ πάντων. Διατὶ νὰ μὴ δύναται νὰ προσευχηθῆ ὑπὲρ ἡμῶν ἡ Μήτηρ τοῦ Λυτρωτοῦ μας; Ὡστε ἡ 'Ορθόδοξος 'Εκκλησία μας ἀποφεύγει τὸσον τὴν ὑπερβολὴν τοῦ Παπισμοῦ, ὅστις διὰ τοῦ δόγματος τῆς «ἀσπίλου συλλήψεως» ἐκμηδενίζει πᾶσαν φυσικὴν ἀπόστασιν μεταξὺ τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ Σωτήρος, ὅσον καὶ τὴν πλάνην τοῦ Προτεσταντισμοῦ, ὁ ὁποῖος παραθεωρεῖ τὸ μεγαλεῖον τῆς Παναγίας. Ἡ 'Εκκλησία μας, χωρὶς νὰ θεοποιῆ τὴν Παναγίαν, ἀναγνωρίζει ὀλόκληρον τὸ ἐπίγειον καὶ οὐράνιον μεγαλεῖόν τῆς καὶ ἀπονέμει εἰς αὐτὴν τὴν ὑψίστην τιμὴν, ἡ ὁποία εἶναι δυνατόν νὰ ἀποδοθῆ εἰς τὴν «τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξότεραν ἀσσυγκρίτως τῶν Σεραφεείμ».

Τὸ καθῆκον ἡμῶν.

'Ο παρακολουθῶν τὴν κίνησιν τῶν ξένων βιβλίων μετ' ἐκπλήξεως παρατηρεῖ, ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Ἀντικκοσμικοῦ κόσμου πρὸς μελέτην τοῦ βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἰδίᾳ τῶν πνευματικῶν θησαυρῶν τῆς Ἀνατολικῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας γίνεται ὀλονὲν καὶ μεγαλύτερον. Πλείστα ξένα βιβλία μαρτυροῦν τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν ἀναγνώρισιν κόρους πρὸς τὴν 'Ορθόδοξον 'Εκκλησίαν. Καὶ ὡς ἔχει παρατηρηθῆ, τὰ βιβλία ταῦτα «παρ' ὄλον, ὅτι ἐξετάζουν τὴν 'Ορθοδοξίαν ὑπὸ διάφορους πλευρὰς εἰς τὴν οὐσίαν των συμπίπτουν καὶ ἀποτελοῦν μίαν ἐνιαίαν ὁμολογίαν θαυμασμοῦ καὶ μίαν οἰκουμενικὴν ἔκφρασιν νοσταλγίας πρὸς τὴν φύλακα τῆς ἀρχαίας παραδόσεως».

Τούτων οὕτως ἐχόντων, καθίσταται κατανοητὸν τὸ καθῆκον ἡμῶν. Οὐ μόνον πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ μὴ περιφρονῶμεν τοὺς πνευματικὸς θησαυροὺς τῶν προγόνων μας, ἀλλὰ πρέπει διὰ τῆς ἐκ βάθρων ἀναδιοργανώσεως τῆς παιδείας μας νὰ συστηματοποιήσωμεν τὸ ἔργον τῆς προβολῆς καὶ ἀξιοποιήσεως αὐτῶν ἐν τῇ καθ' ἡμέραν ζωῇ τῶν μορφουμένων Ἑλληνοσπαιδῶν.

Παραμένει πάμφωτον καὶ ἀγνόν.

'Επὶ τῇ συμπληρώσει 50 ἐτῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ χριστιανοῦ διηγηματογράφου Ἀλεξάνδρου Παπαδιαμάντη τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἀπεφάσισεν, ὅπως ἐκδόσῃ εἰδικὸν τόμον, ὅστις θὰ περιλαμβάνῃ τὰ χαρακτηριστικώτερα ἐκ τῶν διηγημάτων αὐτοῦ.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶναι ἀξία ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως, διότι ἀποδεικνύει, ὅτι οἱ ἰθύνοντες τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν κατανοοῦν τὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει διὰ τὸ καθ' ὄλον ὀρθόδοξον μορφωτικὸν ἔργον ἡ ἐπαφὴ μὲ τὸ ἔργον τοῦ κορυφαίου τῶν διηγηματογράφων μας.

Εἰς μίαν ἐποχὴν, καθ' ἣν καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἔργον τοῦ Κωστή Παλαμᾶ ἔχει ὑποστῆ μεγάλην φθορὰν ἐκ διαφόρων ἀπαραδέκτων «ἀποκαλύψεων»,

αἵτινες ὀρθῶς ἐξήγειραν τὴν κοινὴν γνώμην, τὸ ἔργον τοῦ Ἀλεξάνδρου Παπαδιαμάντη παραμένει πάμφωτον καὶ ἀγνόν, ἀκτινοβολοῦν ὅλον τὸ μεγαλεῖον τῆς ἑλληνορθοδόξου παραδόσεως καὶ τῆς ἀγνῆς ζωῆς τοῦ Σκιαθίτου δημοουργοῦ του.

Ὁραία καὶ ὠφέλιμος συνεργασία.

Καθ' ἃ συνάγεται ἐκ τῶν ἐν τῇ στήλῃ τῶν «Χρονικῶν» σημειουμένων, ἐν ταῖς πλείσταις τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων συντελεῖται ἀθορύβως ζωηροτάτη πνευματικὴ ἐργασία, ἣτις ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξ ἐπόψεως χριστιανικῆς καὶ δὴ ὀρθοδόξου διαφώτισιν τοῦ λαοῦ ἐπὶ διαφόρων ζητημάτων, ἀναφερομένων εἰς τὴν ἀτομικὴν, οἰκογενειακὴν, κοινωνικὴν καὶ πολιτιστικὴν ζωὴν. Τὸ γεγονός τοῦτο εἶναι ἄξιον ἰδιαίτερας ἐξάρσεως, διότι παρουσιάζει μίαν ἀξιολογοτάτην πνευματικὴν σποράν, ἣτις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μείνῃ ἀνευ καρποφορίας.

Ἄλλ' ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θὰ ἔπρεπε ἀκόμη περισσότερον νὰ ἐξαρθῆ, εἶναι, ὅτι τῆς ζωηρᾶς ταύτης πνευματικῆς κινήσεως ἐν Βορείῳ Ἑλλάδι μετέχουν ἐνεργῶς καὶ οἱ Καθηγηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, οἵτινες, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν «Χρονικῶν», τακτικώτατα, προσκαλούμενοι ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν, μεταβαίνουν εἰς διαφόρους πόλεις, ἵνα διαφωτίσουν τὸν λαὸν ἐπὶ τῶν ἀπασχολούντων αὐτὸν προβλημάτων. Ἡ ὠραία αὕτη συνεργασία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Θεολογικῆς Ἐπιστήμης, τῆς ὁποίας πολλὰ δειγμάτων ὑπάρχουν καὶ ἐν τῇ περιοχῇ τῶν Ἀθηνῶν, ἀσφαλῶς θὰ ὠφελήσῃ τὰ μέγιστα ἀμφοτέρως καὶ τὸν Ἑλληνικὸν λαόν.

Λαμπρὰ Ἐπετηρῆς.

Ἡ «Ἐκκλησία» ἐκφράζει τὴν μεγάλην χαρὰν τῆς διὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ Β' Τόμου τῆς ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Διονυσίου ἐκδιδόμενης Ἐπετηρίδος ὑπὸ τὸν τίτλον «Οἰκοδομή».

Ὁ ἐξ ἑκατοντάδων σελίδων ἀποτελούμενος καλλιτεχνικώτατος τόμος οὗτος παρουσιάζει ἐν πρώτοις τὸν «ἀπολογισμὸν» τῆς διακονίας τῶν ἐκκλησιαστικῶς τεταγμένων ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Σερβίων καὶ Κοζάνης» καὶ ἰδίᾳ «τὴν θετικὴν ἐργασίαν, τὸν κόπον ἐν τῇ ἀγιαστικῇ διακονίᾳ καὶ τὸν τόκον ἐν τῇ παρακλήσει τοῦ λόγου, κόπον ὄχι σωματικὸν καὶ τόκον ὄχι διανοητικόν, ἀλλὰ τὸν ἠθικὸν ἀγῶνα καὶ τὰς πνευματικὰς ὠδύνας τοῦ ποιμένου, ἵνα ζῆ ἐν ἑαυτῷ τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει». Τὰ ποιμαντορικὰ κείμενα, αἱ ὁμιλίαι καὶ οἱ λόγοι, τὰ ἐπιμελῶς καταρτιζόμενα καὶ ἀκριβῶς ἐφαρμοζόμενα προγράμματα τῆς καθ' ὅλον ἀγιαστικῆς καὶ διδακτικῆς διακονίας, τὰ ἐβδομαδιαῖα γραπτὰ κηρύγματα κ.τ.τ. ἀποδεικνύουν, ὅτι ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Κοζάνης συντελεῖται ἀθορύβως μία σπουδαιοτάτη εἰς βάθος πνευματικὴ ἐργασία, ἣτις καταρθεύει τὰς ψυχὰς τοῦ Χριστεπωνύμου πληρώματος διὰ τοῦ «ζῶντος ὕδατος».

Ἄλλὰ καὶ τὸ φιλολογικὸν μέρος τοῦ Β' τόμου τῆς

περὶ ἧς ὁ λόγος Ἐπετηρίδος, παρουσιάζον ἐνθεν μὲν τὴν σημασίαν τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς, ἐτέρωθεν δὲ συμβολὰς εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν τῆς Κοζάνης καὶ ἐκ τρίτου κατάλογον χειρογράφων κωδίκων τῆς πλουσιωτάτης Βιβλιοθήκης τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης, ἐξυπηρετεῖ σπουδαιοτάτους πνευματικὸς σκοπούς, διότι ὡς ὀρθῶς τονίζει ὁ διακεκριμένος οὗτος Ἱεράρχης, «ἡ μελέτη τῆς παραδόσεως καὶ ἡ ἔρευνα τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας τὰ μέγιστα συμβάλλουσιν εἰς τὴν ὀρθὴν κατὰληψιν τοῦ παρόντος καὶ τὴν στερεὰν θεμελίωσιν τοῦ μέλλοντος». Ἐπὶ πλέον δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ μείνῃ ἀπαράτηρον, ὅτι τὸ φιλολογικὸν μέρος τοῦ Β' τόμου τῆς «Οἰκοδομῆς» περιέχει καὶ καλλιτεχνικώτατους πίνακας μὲ ὠραίας εἰκόνας καὶ φωτογραφίας.

«Διαγορεύει τῷ λαῷ τὰ πρακτέα».

Ἐν συνεχείᾳ δεόν νὰ ἐξάρωμεν ἰδιαίτερος τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Διονύσιος συντάσσει καθ' ἑβδομάδα προσωπικῶς γραπτὸν κήρυγμα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ φυλλαδίου «Οἰκοδομή», ὅπερ εἰς πολλὰς χιλιάδας ἀντιτύπων διανέμεται δωρεὰν εἰς τὸν λαόν καὶ φθάει μέχρι τῶν ἀγροτῶν τῶν πλέον ἀπομακρυσμένων χωρίων καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τὴν μορφήν ἄρθρου, δημοσιευομένου ἐν ἐφημερίδι τῆς Κοζάνης.

Τὰ γραπτὰ αὐτὰ κηρύγματα, προσφέροντα οὐσιώδη εὐαγγελικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν διδαχὴν εἰς ἀπλὴν μορφήν καὶ ἀναπτύσσοντα ἄκρως ἐνδιαφέροντα θέματα κατὰ τρόπον ἀριστα ἐποικοδομητικόν, προσφέρουν εἰς τὸν λαόν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κοζάνης καθ' ἑβδομάδα σπουδαιοτάτην πνευματικὴν τροφήν. Ἰδιαίτερος πρέπει νὰ τονισθῆ, ὅτι ἡ ἐπιταγὴ τῆς ἀνελλιπούς καὶ μετὰ συνεπειᾶς ἐκδόσεως τοῦ φυλλαδίου καθ' ἑβδομάδα, ἐν μέσῳ πολλῶν ἄλλων καθηκόντων, δὲν εἶναι μικρὸν βᾶρος ἠθικῆς εὐθύνης καὶ δεσμεύσεως.

Ἐὰν εἰς ταῦτα προστεθῆ, ὅτι περὶ οὗ ὁ λόγος ἐκλεκτὸς Ἱεράρχης προσωπικῶς καθ' ἡμέραν διαφωτίζει ἀπὸ τοῦ ῥαδιοφώνου τὸν λαόν ἐπὶ τοῦ νοήματος τῆς μηνύσεως τῶν ἑορταζομένων ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μας ἁγίων καὶ γεγονότων, γίνεται φανερόν, ὅτι οὗτος ἔχει κατανοήσει πλήρως τοὺς λόγους τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου «Ὁ τὴν ἀρχὴν τῆς Ἐκκλησίας ἐμπειστηνεμένος καὶ τῇ τῆς ἐπισκοπῆς ἀξία τετιμημένος, ἂν μὴ διαγορεύῃ τῷ λαῷ τὰ πρακτέα, οὐκ ἀνεύθυνος ἐστίν»,

Ὡστε καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ ἁγίου Κοζάνης, προστιθέμενον εἰς τὸ τῶν ἄλλων ἐκλεκτῶν Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας μας, τὴν δοᾶσιν τῶν ὁποίων πολλάκις ἔχομεν ἐξάρει κατὰ τὸ παρελθὸν ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης, ἀποδεικνύει, ὅτι πάσχουν ἐκ πνευματικοῦ δαλτωνισμού οἱ ἀγνοοῦντες τὴν πνευματικὴν ἀκτινοβολίαν καὶ τὰς φαινεῖν πλεονεξίας τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ συνεχῶς ὁμιλοῦντες περὶ τῆς «καταπτώσεως» αὐτῆς.

Ἀξία θερμῆς συμπαραστάσεως.

Λίαν ὀρθῶς ἐτονίσθη, ὅτι ἡ προσπάθεια τῶν Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων Μητροπολιτῶν τῆς Δυτικῆς

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

'Ιερά Σύνοδος

'Εν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 7ης Μαρτίου τρ. ξ. ἡ 'Ι. Σύνοδος ἠσυχολήθη καὶ πάλιν μετὰ τὸ θέμα τῆς παρατηρουμένης ἀσέβειας τῆς ἐγκληματοκτικότητος, ἰδίᾳ παρὰ τῇ νεολαίᾳ, ὀφειλομένης εἰς τὴν ἐπ' ἐσχάτων σημειουμένην χαλάρωσιν τῆς πίστεως εἰς τὰς ἠθικὰς ἀξίας τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἡ νεότης ἰδίᾳ ἐμφανίζει ἐπικινδύνους ἐκδηλώσεις ἠθικῶν παρεκτροπῶν, ἀπειλούντων αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπόστασιν ἡμῶν ὡς φυλῆς. Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω διαπιστώσεων ἡ 'Ι. Σύνοδος ἀπεφάσισεν ὅπως:

1) 'Εξαπολυθῆ σχετικὴ ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς Σεβ. 'Ιεράρχας τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος καὶ τὸν Λαόν. 2) 'Αποσταλῆ ἔγγραφον πρὸς τὸ 'Υπουργεῖον Δικαιοσύνης, δι' οὗ νὰ συνιστᾶται ἡ λήψις μέτρων πρὸς αὐστηρότερον κολασμὸν τῶν ἐγκλημάτων ἠθικῆς μορφῆς ἀφ' ἑνός, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἐπὶ τὸ αὐστηρότερον ἀντιμετώπισις τοῦ ἐκφυλιζόντος τὴν ἠθικὴν ὑπόστασιν τῆς νεότητος ξενικοῦ φαινομένου τοῦ «τεντυμποῖσμοῦ». 3) 'Αποσταλῆ ἔγγραφον πρὸς τὸν 'Υπουργὸν 'Εθνικῆς Παιδείας καὶ Ἐρσησκευμάτων, ἵνα οἱ Διευθυνταὶ Μέσης καὶ Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως συστήσωσι τὴν ἀνελλιπῆ φοίτησιν τῆς μαθητιώσης νεολαίας εἰς τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα τῆς 'Εκκλησίας πρὸς χριστιανοπρεπῆ διάπλασιν αὐτῆς, ἐλέγχωσι δὲ προσωπικῶς τὰς κινηματογραφικὰς ταινίας, προκειμένου νὰ παρακολουθῆσωσι ταύτας οἱ μαθηταί. 'Ωσαύτως συνιστᾶται ὅπως ληφθῆ μέριμνα ὥστε οὐδέποτε ἡ προβολὴ ταινιῶν νὰ συμπίπτῃ μετὰ τὰς τῶν ὡρῶν λειτουργίας τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων. 4) 'Αποσταλῆ ἔγγραφον πρὸς τὸ 'Υπουργεῖον Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, δι' οὗ νὰ ζητηθῆ ὅπως συμμετέχει ἡ 'Εκκλησία δι' ἐκπροσώπου τῆς εἰς τὴν 'Επιτροπὴν ἐλέγχου τῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν καὶ ὅπως τὸ ἐν λόγῳ 'Υπουργεῖον λάβῃ τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα διὰ τὴν περιστολὴν τοῦ μεγίστου κακοῦ, ὅπερ προκύπτει ἐκ τῆς κατὰ τρόπον μυθιστορηματικῶν ἀναγραφῆς εἰς τὰς ἐφημερίδας τῶν λεπτομερειῶν τῶν ἐγκλημάτων τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν σφαῖραν τῆς ἠθικῆς ἐκλύσεως τῶν ἠθῶν, ἥτις ὡς γίνεται σήμερον ὑπὸ τιῶν ἐντύπων συντελεῖ τὰ μέγιστα εἰς ἐγκληματικὸν παραδειγματισμὸν τῆς νεότητος. 5) 'Αποσταλῆ ἔγγραφον πρὸς τὸν κ. Εἰσαγγελεὰ τοῦ 'Αρείου Πάγου, ἵνα ἐξαπολυθῆ παρ' αὐτοῦ ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς κ.κ. Εἰσαγγελεῖς τοῦ Κράτους ἐξαίρουσα τὴν ἀνάγκην τῆς παρακολουθί-

σεως ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων τοῦ κινηματογραφικοῦ ἔργου καὶ τῶν εἰς τὰς προθήκας τῶν κινηματογράφων ἐκτιθεμένων εἰκόνων. 6) 'Αποσταλῆ ἔγγραφον πρὸς τὸ 'Υπουργεῖον 'Ασφαλείας, ἵνα δι' ὄλων τῶν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ μέσων συντελέσῃ εἰς τὴν ἀνάσχεσιν τοῦ ἐκ τῆς ἀνηθικότητος ἐπαπειλουμένου τῶν ἔθνος κινδύνου, ἰδίᾳ δὲ ὅπως διὰ τῶν ὀργάνων τοῦ ἀπαγορεύσει τὴν εἰς τὰς προθήκας τῶν κινηματογράφων ἐκθεσιν εἰκόνων προσβαλόντων τὴν δημοσίαν αἰδῶ, παρακολουθῶσι τὴν ἠθικὴν κατάστασιν τῆς κοινωνίας καὶ παρέχωσι πρὸς τὴν 'Εκκλησίαν τὴν βοήθειαν αὐτῶν, ἐργαζομένων ἀδιαλείπτως πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτῆν.

'Αρχιεπισκοπὴ 'Αθηνῶν

Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν 15ήμερον ὁ Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν καὶ πάσης 'Ελλάδος κ. Θεόκλητος ἔσχευε κατ' ἐπανόληψιν συνεργασίαν μετὰ τῶν παρ' αὐτῷ Θεοφ. Βοηθῶν 'Επισκόπων, τῶν Διευθυντῶν τῶν 'Εκκλησιαστικῶν 'Υπηρεσιῶν κ.ἀ. 'Ωσαύτως προήδρευσε συνεδριῶν τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τοῦ Ο.Δ.Ε.Π., τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. καὶ τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας.

— Τῇ 1ῃ Μαρτίου ὁ Μακ. 'Αρχιεπίσκοπος ἐδέχθη ἐπιτροπὴν τροχιοδρομικῶν 'Υπαλλήλων. Αὐθήμερον ἐδέχθη ὡσαύτως τὸν κ. Παπακωνσταντίνου καὶ τὸν Ταξίαρχον κ. Κοττίτσον,

— Τῇ 3ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐδέχθη τὸν τ. 'Υπουργὸν κ. Εὐταξίαν.

— Τῇ 4ῃ Μαρτίου ὁ Μακαριώτατος προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Κασσιματείου Κληροδοτήματος.

— Τῇ 6ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐδέχθη τὸν Καθηγητὴν κ. Καθάριον, τὸν Διοικητὴν τοῦ Α' 'Αστ. Τμήματος, τὸν κ. Μαλασσπῖναν καὶ τὸν Πρίγκιπα τῆς Κένυας Μέμπα.

— Τῇ 8ῃ Μαρτίου ὁ Μακ. 'Αρχιεπίσκοπος ἐδέχθη πολλοὺς 'Ιερεῖς τῆς 'Ι. 'Αρχιεπισκοπῆς 'Αθηνῶν. 'Εδέχθη ὡσαύτως τὸν Γεν. Γραμματεὰ τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. κ. Μακρῆν καὶ τὸν Δ/τὴν τῆς 'Εμπορικῆς Τραπεζῆς κ. Κυριακόπουλον.

— Τῇ 11ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς προήδρευσε συνεδρίας τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ περιοδικῶν «'Εκκλησίας» συνοδικῆς 'Επιτροπῆς.

Αὐθήμερον ἐδέχθη τὸν κ. Καψάλην.

— Τῇ 3ῃ Μαρτίου ὁ Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν καὶ πάσης 'Ελλάδος κ. Θεόκλητος ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν

Γερμανίας νὰ ὀργανώσωσι τὰς εἰς Ἀντικὴν Γερμανίαν χιλιάδας τῶν 'Ελλήνων μεταναστῶν εἰς ὀρθοδόξους ἑλληνικὰς κοινότητας μετὰ τοὺς ναοὺς καὶ τοὺς σολόγους τῶν εἰναι ἀξία οὐ μόνον ἐπαίνοιο, ἀλλὰ καὶ θερμῆς συμπαράστασεως τὸσον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, εἰς τὸ κλίμα τοῦ ὁποίου ἀνήκουν οἱ ἐν λόγῳ ἱεράρχαι, ὅσον καὶ τῆς 'Ελληνικῆς Ἀὐτοκεφάλου 'Εκκλησίας, τῆς ὁποίας οἱ μετανάσται οὗτοι πρὸ τῆς εἰς Ἀντικὴν Γερμανίαν μεταβάσεώς των, ὑπῆρξαν πνευματικὰ τέκνα.

Βεβαίως εἶναι περιττὸν νὰ σημειωθῆ, ὅτι προϋπόθεσις διὰ τὴν ἀρίστην διοργάνωσιν τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων τούτων εἶναι ἡ εἰς αὐτοὺς ἀποστολὴ πεφωτισμένων ἱερέων, ἐχόντων εἰλικρινῆ διάθεσιν, πρὸς ἀφιέρωσιν πασῶν τῶν δυνάμεων των εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐν τῇ ψυχῇ τῶν μεταναστῶν διατηρήσεως τοῦ ζῶντος ὀρθοδόξου φρονήματος.

'Ανάγκη δρακοντείων μέτρων.

Κατὰ τὰς περιγραφὰς τῶν ἐφημερίδων καὶ κατὰ

τὰς διαπιστώσεις τοῦ 'Υπουργείου Δικαιοσύνης παρίσταται ἀμεσὸς ἀνάγκη τῆς λήψεως δρακοντείων μέτρων πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ κύματος ἐγκληματικότητος εἰς τὴν 'Ελλάδα, τὸ ὁποῖον παροισιάζεται τελευταίως ὑπὸ μορφῆν εἰδεχθῶν καὶ ἀνεξιχνιάστων ἐγκλημάτων κατὰ τῆς ζωῆς, τῆς περιουσίας καὶ πρὸ πάντων κατὰ τῶν ἠθῶν.

Βεβαίως ἐγένοντο ἤδη σχετικαὶ συσκέψεις ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ 'Υπουργοῦ Δικαιοσύνης κ. Καλλιὰ καὶ ἐλήφθησαν σχετικαὶ ἀποφάσεις. 'Αλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄς ἐπιτραπῆ εἰς τὴν «'Εκκλησίαν» νὰ παρατηρηθῆ, ὅτι ὁ κατὰ τῆς ἐγκληματικότητος ἀγὼν δὲν πρέπει νὰ περιορισθῆ ἐπὶ τοῦ ποινικοῦ πεδίου, ἀλλὰ δεόν πρὸ πάντων νὰ ἐκτεθῆ εἰς τὴν λήψιν τῶν ἀναγκαίων προληπτικῶν μέτρων. Τοῦτο θὰ ἐπετυγχάνετο ἀσφαλῶς εὐκολώτερον, ἀφ' ἑνός ἐὰν ἐλαμβάνετο μεγαλωτέρα φροντίς διὰ τὴν διάπλασιν τῆς νεολαίας συμφώνως πρὸς τὰς ἑλληνορθοδόξους παραδόσεις καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐὰν τῶν κρινοσῶν τὴν καταλληλότητα τῶν διαφορῶν κινηματογραφικῶν ἔργων ἐπιτροπῶν μετεῖχον καὶ ἐκπρόσωποι τῆς 'Εκκλησίας.

'Ακολουθίαν τῶν Χαιρετισμῶν ἐν τῷ 'Ι. Ναῷ 'Αγ. Τριάδος 'Αμπελοκήπων. Ὡσαύτως τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐχοροστάτησεν κατὰ τὴν 'Ακολουθίαν τῶν Χαιρετισμῶν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χαλκίδος κ. Γρηγόριος εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν 'Αθηνῶν, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καλαβρυτῶν κ. Γεώργιος εἰς τὸν 'Ι. Ναὸν 'Αγ. Δημητρίου Ν. Φαλήρου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης 'Εδέσσης κ. Διονύσιος εἰς τὸν 'Ι. Ναὸν 'Αγ. Νικολάου Πατησίων, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μυτιλήνης κ. 'Ιάκωβος εἰς τὸν 'Ι. Ναὸν 'Αγ. Βαρβάρας Πατησίων, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαρωνείας κ. Τιμόθεος εἰς τὸν 'Ι. Ναὸν Πρωφ. 'Ηλιού Παγκρατίου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δράμας κ. Φίλιππος εἰς τὸν 'Ι. Ναὸν 'Αγ. Παντελεήμονος 'Αχαρνῶν, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ναυπακτίας καὶ Ἐυρυτανίας κ. Δαμασκηνὸς εἰς τὸν 'Ι. Ναὸν 'Αγ. 'Αναργύρων Καραβά, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας κ. Στέφανος εἰς 'Αγ. Αἰκατερίνην Πλάκας, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης πρ. Κοζάνης κ. 'Ιωακείμ εἰς 'Αγ. Φωτεινὴν Ν. Σμύρνης, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πατάρων κ. Μελέτιος εἰς 'Ι. Ναὸν Ζωοδ. Πηγῆς Καλογρέζης, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης πρ. Θηβῶν κ. Πολύκαρπος εἰς 'Ι. Ναὸν 'Αγ. Ζώνης Πατησίων, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης πρ. 'Ηλείας κ. 'Αντώνιος εἰς 'Ι. Ναὸν 'Αγ. Αἰκατερίνης Πετραλώνων, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης πρ. Πάφου κ. Φώτιος εἰς 'Ι. Ναὸν 'Αγ. Νικολάου Χαλανδρίου καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κεντρῶς 'Αφρικῆς κ. Κυπριανὸς εἰς 'Ι. Ναὸν Μετ. Σωτήρος Πειραιῶς. Ἐπίσης ἐχοροστάτησαν οἱ Θεοφ. Βοηθοὶ 'Επίσκοποι Θανακίου κ. Χρυσόστομος εἰς 'Ι. Ν. Ζωοδ. Πηγῆς Χατζηκυριακείου, Κερνίτσης κ. Χρυσόστομος εἰς 'Ι. Ν. 'Αγ. Εἰρήνης ὁδοῦ Αἰόλου καὶ 'Αχάσις κ. Παντελεήμων εἰς 'Ι. Ν. 'Αγ. 'Ιεροθέου 'Ανθουπόλεως.

—Τὸ ἑσπέρας τῆς 10ης Μαρτίου κατὰ τὴν 'Ακολουθίαν τῶν Χαιρετισμῶν ὁ Μακ. 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν κ. Θεόκλητος ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ 'Ι. Ναῷ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος λεωφ. Συγγρού. Ὡσαύτως ἐχοροστάτησαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Χαλκίδος κ. Γρηγόριος εἰς 'Αγ. Γεώργιον Κυψέλης, 'Εδέσσης καὶ Πέλλης κ. Διονύσιος εἰς 'Αγ. Λουκᾶν Πατησίων, Νευροκοπίου καὶ Ζιγνῶν κ. 'Αγαθάγγελος εἰς 'Αγ. Πάντας Καλλιθέας, Μυτιλήνης κ. 'Ιάκωβος εἰς 'Αγ. Θωμᾶν 'Αμπελοκήπων, 'Ιωαννίνων κ. Σεραφεῖμ εἰς 'Αγ. Βαρβάραν Πατησίων, Δράμας κ. Φίλιππος εἰς 'Αγ. Νικόλαον Πευκαίων, Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Εὐστάθιος εἰς τὸν 'Ι. Μητροπολιτικὸν Ναὸν 'Αθηνῶν, Ναυπακτίας καὶ Ἐυρυτανίας εἰς 'Αγ. Αἰκατερίνην, Πατάρων Μελέτιος εἰς τὸν 'Ι. Ναὸν Κοιμ. Θεοτόκου Ν. 'Ιωνίας, πρ. Κοζάνης κ. 'Ιωακείμ εἰς Κοίμ. Θεοτόκου Καισαριανῆς, πρ. 'Ηλείας κ. 'Αντώνιος εἰς 'Αγ. Σοφίαν Πειραιῶς, 'Αργυροκάστρου κ. Παντελεήμων εἰς Πάμ. Ταξιάρχας Περιστερίου, πρ. Θηβῶν κ. Πολύκαρπος εἰς 'Αγ. 'Ελευθέριον Πατησίων καὶ Κεντρῶς 'Αφρικῆς κ. Κυπριανὸς εἰς 'Αγ. Κων/νον Γλυφάδας. Ὡσαύτως ἐχοροστάτησαν οἱ Θεοφ. Βοηθοὶ 'Επίσκοποι Θανακίου κ. Χρυσόστομος εἰς 'Αγ. Γεώργιον Κερασινοῦ, Κερνίτσης κ. Χρυσόστομος εἰς 'Αγ. Κων/νον Ὀμοιοῦς καὶ 'Αχάσις κ. Παντελεήμων εἰς 'Αγ. Γλυκερίαν Γαλασίου.

'Ιερὰ Μητρόπολις Σερβίων καὶ Κοζάνης.

Πρωτοβουλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Διονύσιου καθ' ἑκάστην Κυριακὴν γίνονται ἐν τῇ Αἰθούσῃ τῆς Χ.Ε.Ν. Κοζάνης διαλέξεις πρὸς διαφώτισιν τοῦ λαοῦ ἐπὶ ζητημάτων, ἀφορώντων εἰς τὴν ἀτομικὴν, οἰκογενειακὴν, ἐκκλησιαστικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν. Οἱ ὁμιληταὶ προσκαλοῦνται ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τῆς Ἑλλάδος.

Συμφώνως πρὸς τὸ ἀπὸ μηνῶν καταρτισθὲν ἐτήσιον πρόγραμμα τῶν διὰ διαλέξεων τούτων τῇ Κυριακῇ, 5ῃ Μαρτίου, ὁμίλησεν ἐν Κοζάνῃ ὁ Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Εὐάγγελος Θεοδώρου ἐπὶ τοῦ θέματος «Ὁ εὐτυχισμένος γάμος».

'Ιερὰ Μητρόπολις Κίτρους

Τῇ 26ῃ Φεβρουαρίου, Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας, ὑπὸ τὴν ἄμεσον καθοδήγησιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κίτρους κ. Βαρνάβα, ἐγένετο μεγάλη ἐξόρμησις ἐν Κατερίνῃ πρὸς ἔξαρσιν τοῦ ὀρθοδόξου πνεύματος καὶ πρὸς καταπολέμησιν τῶν προ-

τεσαντικῶν παραφυάδων, αἵτινες λυμαινόμεναι τὴν Ἱερὰν ταύτην Μητρόπολιν.

Διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην μετέβησαν ἐκ Θεσσαλονίκης εἰς Κατερίνην τελειόφοιτοι τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, οἵτινες ἐν τοῖς κεντρικοῖς ναοῖς τῆς πόλεως ἐκήρυξαν μὲ τὴν ἀδειαν καὶ εὐλογίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου ἐπὶ τοῦ θέματος «Τί δὲν εἶναι καὶ τί εἶναι ἡ Ὁρθοδοξία».

Ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ἐκδηλώσεων τούτων διοργανώθη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κίτρους καὶ διάλεξις, γενομένη ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Σάββα 'Αγουριδίου ἐπὶ τοῦ θέματος «Ὁ κοινωνικὸς χαρακτήρ τῆς Ὁρθοδοξίας».

'Ιερὰ Μητρόπολις Δημητριάδος

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Δημητριάδος παρατηρεῖται ἐσχάτως ζωηρὰ κίνησις πρὸς παροχὴν εἰς τὸν λαὸν ὑγιούς πνευματικῆς τροφῆς. Μία τῶν ἐκδηλώσεων τῆς κινήσεως ταύτης εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος. κ. Δαμασκηνοῦ διοργανώσις διαλέξεων ἐν Βόλῳ διὰ προσκλήσεων ἐκλεκτῶν ὁμιλητῶν.

Συμφώνως πρὸς τὸ Πρόγραμμα τῶν διαλέξεων τούτων τῇ Κυριακῇ, 5ῃ Μαρτίου, ὁμίλησεν ἐν Βόλῳ ὁ Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Παναγιώτης Χρήστου ἐπὶ τοῦ θέματος «Ἄτομον καὶ Προσωπικότης».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἡ ἐφημερίς τῆς Μόσχας «Πράβδα», ὄργανον τῆς κεντρικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως, εἰς πρόσφατον τετράσπηλον κύριον ἄρθρον τῆς συνιστᾷ ὅπως οἱ ἐπιφορτισμένοι μὲ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀντιθρησκευτικῆς προπαγάνδας ἀποφeyλγουν τὴν χρῆσιν φράσεων, ὅπως π.χ. «συναθροίσεις γκάγκστερ» καὶ «σφηκοφωλεαί», διὰ τὰς θρησκευτικὰς συναθροίσεις. Ἡ ἐφημερίς χαρακτηρίζει ὡς «μυωπικὴν προπαγάνδα» τὰς ἐπιθέσεις ἐναντιον τοῦ δῆθεν ἀνηθικοῦ βίου τῶν κληρικῶν καὶ διαπιστώνει ὅτι μερικὰ πρόσφατα δημοσιεύματα δὲν λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν τὴν συμβολὴν τοῦ σοβιετικοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Χρυστόφωφ περὶ μὴ προσβολῆς τῶν θρησκευτικῶν αἰσθημάτων τῶν πιστῶν.

—Τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας δημοσιεύει εἰς τὸ τεῦχος τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου 1960 δεκαεξαεσέλιδον ἔκθεσιν τοῦ πρωθιερέως κ. Βιταλίου Μποροβόι, ὑψηλοῦ τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας Λένινγκραντ, καὶ τοῦ κ. Βίκτορος 'Αλεξέεφ, εἰσηγητοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ἐκκλησιαστικῶν σχέσεων Γραφείου τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας. Οὗτοι παρηκολούθησαν ὡς παρατηρηταὶ τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας τὰς ἐργασίας τῆς κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ἡ ὁποία συνήλθεν εἰς Ἅγιον Ἀνδρέαν τῆς Σκατίας ἀπὸ 16-24 Αὐγούστου 1960. Τὸ τελευταῖον μέρος τῆς ἐκθέσεως, τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον, ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Παρατηρηταὶ τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας παρευρέθησαν ἤδη εἰς τὰς δύο τελευταίας συνόδους τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς (εἰς τὴν Ρόδον τὸ 1959 καὶ εἰς Ἅγιον Ἀνδρέαν τὸ 1960), ὡσαύτως δὲ παρέστησαν εἰς τὴν ὀλομέλειαν τῆς ἐπιτροπῆς «Πίστις καὶ Ὁργάνωσις» καὶ εἰς τὰς συνεδρίας τῆς ἐπὶ τῶν διεθνῶν ζητημάτων Ἐπιτροπῆς.

Τὸ σπουδαιότερον ζήτημα ποῦ προκύπτει δι' ὅλην τὴν Ὁρθοδοξίαν ἀπὸ τὴν πείραν ἐκ τῶν συνόδων τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν εἶναι, κατὰ τὴν γνώμην τῶν παρατηρητῶν τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, ἡ ἀνάγκη ἐνότητος δράσεως, ἐνότητος τακτικῆς καὶ ἐνότητος μεθόδων εἰς τὰς ἀμοιβαίας σχέσεις μὲ τοὺς ἑτεροδόξους ἐκ μέρους ὅλων τῶν ὀρθοδόξων ἀυτοκεφάλων ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐν τῷ συνόλῳ τῶν ἀποτελοῦν τὴν Μίαν, Ἅγιαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἰς τὸ παρελθὸν τῆς, τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον ἠσθάνετο, ἑαυτὴν, αἰσθάνεται καὶ θὰ αἰσθάνεται, πάντοτε ἤτοι εἶναι καὶ θὰ εἶναι ἡ Μία Ἅγια, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἐπὶ μέρους ἀυτοκεφάλων ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν.

Ἐκ παραλλήλου ὁμως μὲ αὐτὴν τὴν διηνεκὴ ἐνότητα

τῆς Ὁρθοδοξίας, ὡς Μιάς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὴν ἱστορίαν πολὺ συχνὰ ἐσημειοῦτο σκανδαλιστικὴ κατὰ τὰ ἑλατήριά της, τραγικὴ κατὰ τὰς ἐξωτερικὰς ἐκδηλώσεις της καὶ ἐπιζήμιος κατὰ τὰς συνεπείας της διάστασις τῶν τοπικῶν αὐτοκεφάλων ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν εἰς τὰς ἐξωτερικὰς τῶν ἐνεργείας, εἰς τὰς ἀμοιβαίας τῶν σχέσεις μὲ τὸν ἐξωτερικὸν τῶν κόσμων καί, ὅπερ ἐνέχει ἰδιαιτέραν σπουδαιότητα διὰ τὸν χριστιανισμὸν ἐν τῷ συνόλῳ του, διαφωνία εἰς τὴν στάσιν καὶ τὰς σχέσεις τῶν μὲ τὰς ἄλλας χριστιανικὰς Ἐκκλησίας καὶ τὰς χριστιανικὰς ἐκκλησιαστικὰς ὀργανώσεις καὶ ἐνώσεις.

Ἡ πείρα ἀπὸ τὴν σύνοδον τῆς Ρόδου καὶ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου ὑπαγορεύει τὴν ἀνυπέρθετον ἀνάγκην ἐπείγοντος συντονισμοῦ καὶ ἐνότητος δράσεως, τακτικῆς καὶ μεθόδων ὄλων τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς τὰς σχέσεις τῶν μὲ τὸν ἑτεροδόξον κόσμον καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὰς σχέσεις μὲ τὸν Καθολικισμὸν καὶ τὸν Προτεσταντισμὸν, μὲ τοὺς ἐκπροσώπους τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν καὶ τῶν συνενουσῶν αὐτὰς ὀργανώσεων.

Εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἐπιτευχθῇ τοιαύτη ἐνότης ὄλων τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς τὸ ζήτημα αὐτό, ὥστε οἰαδήποτε Ἐκκλησία τοῦ ἑτεροδόξου κόσμου, οἰαδήποτε ὀργανώσεις τῶν ἑτεροδόξων ἀδελφῶν μας τῆς Δύσεως ἢ τῆς Ἀνατολῆς καὶ οἰοδήποτε ἀντιπρόσωποι τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν καὶ τῶν ὀργανώσεων τῶν καὶ γνωρίζουν ἐκ τῶν προτέρων, νὰ ὑπολογίζον καὶ νὰ πειθοῦν εἰς τὴν πράξιν ὅτι τὸ νὰ ἔχουν «δουλειὰ» μὲ οἰαδήποτε τοπικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν (διεξαγωγὴ διαπραγματεύσεων, σύναψις οἰαδήποτε συμφωνίας καὶ ἐγκαθιδριδρῦσις στενῶν ἐπαφῶν) σημαίνει νὰ ἔχουν «δουλειὰ» μὲ ὅλας τὰς Ὁρθόδοξους Ἐκκλησίας, μὲ ὁλόκληρον τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, διότι ἡ θέσις, ἡ τακτικὴ καὶ ὁ τρόπος ἐνεργείας τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς συμπίπτει πλήρως μὲ τὴν θέσιν, τὴν τακτικὴν καὶ τὸν τρόπον ἐνεργείας καὶ ὄλων τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ὁλοκλήρου τῆς Ὁρθοδοξίας ὡς τοιαύτης.

Αἱ τελευταῖαι σύνοδοι τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ἀπέδειξαν λίαν πιστικῶς τὸ ἀπαραίτητον τῆς τοιαύτης ἐνώσεως καὶ ἐνότητος δράσεως ὄλων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, διὰ τὰ δημιουργηθῆ ὄντως εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν πράξιν ἢ πεποιθῆσις ὅτι ἐντὸς τῆς Μιάς Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας ζοῦν καὶ διοικοῦνται ἐντελῶς ἀνεξαρτήτως αἱ ἐπὶ μέρους αὐτοκέφαλοι ἀδελφαὶ Ἐκκλησίαι καὶ ὅτι ἐξωτερικῶς (ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἑτεροδόξον κόσμον) ὑπάρχει μόνον μία καὶ μόνη Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀπὸ ποίαν πλευρὰν τὴν πλησιάζομεν καὶ μὲ ποῖον τμήμα τῆς ἔχομεν «δουλειὰ».

Οἱ παρατηρηταὶ τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εὐχαρίστως βεβαιώνουν, ὅτι καθ' ὅλας τῶν τὰς συναντήσεις καὶ συνομιλίας μὲ ὅλους τοὺς ὀρθοδόξους πρωθιεράρχας, ἱεράρχας, ἀρχηγούς καὶ μέλη ὄλων τῶν ὀρθοδόξων ἀντιπροσωπειῶν εἰς Ρόδον, Ἀθήνας καὶ Θεσσαλονίκην τὸ 1959 καὶ εἰς Ἁγιον Ἀνδρέαν τὸ 1960 διεπίστωσαν ὅτι ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι ἔχουν ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ βασικοῦ ζωτικοῦ ζητήματος «μία καρδίαν καὶ μίαν ψυχὴν», πλήρη καὶ ὁμόφωνον συνείδησιν τοῦ ἀπαραίτητου τῆς τοιαύτης ἐνώσεως καὶ ἐνότητος δράσεως.

Ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι κατανοοῦν σαφῶς καὶ ἐπακριβῶς τὸ ἀπαραίτητον τῆς ἐνώσεως καὶ ἐνότητος δράσεως πρὸς τὰ ἔξω. Τὸ ζήτημα αὐτὸ ἔχει ὠριμάσει πλήρως καὶ ἡ πραγματικότης ἀπαιτεῖ ἐπιμόνων τὴν πραγματοποίησίν του.

Ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι παρακαλοῦν διακαῶς τὸν Θεὸν δι' αὐτὸ καὶ ἐλπίζουν σταθερῶς ὅτι θὰ γίνουιν συγκεκριμένα βήματα ἐπὶ τοῦ πεδίου αὐτοῦ ἐν τῷ πνεύματι τῆς ἀγάπης, τῆς ὁμονοίας καὶ τῆς ἀδελφότητος, αἱ ὅποια ἀποτελοῦν τὴν ψυχὴν καὶ τὴν οὐσίαν τῆς Ὁρθοδοξίας».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος ἀπεφάσισε τὴν κατάργησιν τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν εἰς τὰ δημόσια σχολεῖα. Εἰς τὴν σχετικὴν ἀπόφασιν ὑπενηθμίζεται ὅτι ἡ θρησκεία τυγχάνει ἰδιωτικῆς ὑπόθεσις τῶν πολιτῶν καὶ ὅτι αἱ ἀρχαὶ δὲν θὰ φέρουν κανὲν ἐμπόδιον εἰς τοὺς γονεῖς τοὺς ἐπιθυμοῦντας ὅπως τὰ τέκνα τῶν παρακολουθοῦν μαθήματα θρησκευτικῶν ἔξω τῶν σχολείων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερά Μητρόπολις Φθιώτιδος

Χρησεύσης τῆς θέσεως τακτικοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας Ζωοδόχου Πηγῆς Ἀχλαδίου τ. δ. Κρεμαστῆς Λαρίσης προσκαλεῖ τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 47 τοῦ Α. Ν. 2200/40 Περί Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ Α. Ν. 807/1945 ὀριζόμενα προσόντα ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία» ὑποβάλωσι εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 48 τοῦ Α. Ν. 2200/40 προβλεπόμενα πιστοποιητικὰ μετὰ τῆς σχετικῆς αἰτήσεως τῶν.

Ἐν Λαμίᾳ τῆ 26 Φεβρουαρίου 1961.

† Ὁ Φθιώτιδος Δαμασκηνὸς

Ἱερά Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρων 46 καὶ 47 παραγρ. 1 τοῦ Α. Ν. 2200/40 «Περί Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα ὅπως καταλάβωσι τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ «Ζωοδόχος Πηγὴ», Ἀγριάων Θεραπιῶν ἵνα ὑποβάλωσιν ἡμῖν, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης εἰς τὸ δελτίον «Ἐκκλησία», τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ.

Ἐν Σπάρτῃ τῆ 27η Φεβρουαρίου 1961

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης Κυπριανὸς

Ἱερά Μητρόπολις Τρίκκης καὶ Σταγῶν

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου Ἐφημερίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς νέας ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Ἀσπροβάλτῳ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 47 τοῦ Α. Ν. 2200/40 «Περί Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῶν Α. Ν. 536/45 καὶ

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ὁ Πάπας Ἰωάννης ΚΓ' τὴν 23ην Φεβρουαρίου προήδρευσε μᾶς ἐκ τῶν γενικῶν συνεδριάσεων τῆς ποντιφικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν διὰ τὴν προπαρασκευαστικὴν τῆς Β' ἐν Βατικανῷ Συνόδου «Οἰκουμενικῆς» Συνόδου. Ὁ Πάπας, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν προετοιμασίαν τῆς Συνόδου ταύτης, ἐξέφρασε τὴν μεγάλην χαρὰν τοῦ ἐπὶ τῇ ποικιλίᾳ τῶν παλαιφάτων λειτουργικῶν τύπων τῶν κατ' Ἀνατολὰς Ἐκκλησιῶν, αἵτινες ἐκπροσωποῦνται ἐν τῇ ἐπιτροπῇ διὰ τῶν μελῶν καὶ συμβούλων αὐτῆς.

— Ὁ πάπας παρηκολούθησεν ἀπὸ τοῦ ἀστεροσκοπεῖου τοῦ Βατικανοῦ τὴν ἔκλειψιν τοῦ ἡλίου, ἡ ὅποια ἐγένετο τὴν 15ην Φεβρουαρίου. Ὀλίγον βραδύτερον, δεχόμενος 170 τυφλοὺς ἐκ Νεαπόλεως, ἐξέφρασε τὸν θαυμασμόν του, διότι ἡ μικρὰ σελήνη κατάρθρωσε νὰ ἀμαυρώσῃ τὸν ἥλιον.

— Ἐδημοσιεύθη ἡ ἐπίσημος ἐπετηρὶς τῆς «Ἁγίας Ἐδρας», εἰς ἣν περιλαμβάνεται καὶ τὸ παρὰ τῆ Ἁγίας Ἐδρας διαπεπτευμένον διπλωματικὸν σῶμα.

— Ἡ ἐν Νυμέγῃ λειτουργοῦσα γνωστὴ ὀλλανδικὴ ὀργανωσις ἐπὶ τῆς ἐνώσεως τῶν χριστιανῶν ὑπὸ τὴν ἑταιρικὴν «Apostolat Hereniging» διωργάνωσε δύο ἡμέρας προσευχῶν καὶ διαλέξεων ὑπὲρ τῶν πάντων ἐνώσεως.

— Κατὰ πληροφορίας τοῦ Βατικανοῦ, ὁ ἀριθμὸς τῶν ρωμαιοκαθολικῶν ἐδιπλασιάσθη ἐντὸς τῶν τελευταίων 80 ἐτῶν, ἀνελθὼν τὸ 1960 εἰς 490 ἑκατομμύρια. Τὸ 1880 ὁ ἀριθμὸς τῶν ρωμαιοκαθολικῶν ἀνήρχετο εἰς 211 ἑκατομμύρια. Κατὰ τὸ ἴδιον χρονικὸν διάστημα ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς πῦξθη ἀπὸ 1.324.000.000 εἰς 2.930.000.000

540/45 οριζόμενα προσόντα, ίνα έντός μηνός από τής δημοσιεύσεως τής παρούσης υποβάλωσιν ήμίν τά σχετικά πιστοποιητικά.

Έν Τρικκάλοις τή 1η Μαρτίου 1961

† Ό Τρίκρης και Σταγών Διονύσιος

Ίερά Μητρόπολις Άρτης

Έχοντες ύπ' όψει τά άρθρα 46 και 47 του Α. Ν. 2200 του 1940 «Περί Ίερών Ναών και Έφημερίων», καλούμεν τους βουλομένους και έχοντας τά νόμιμα και κανονικά προσόντα, όπως, έντός μηνός από τής δημοσιεύσεως τής παρούσης εις τό Δελτίον «Έκκλησία», υποβάλωσιν εις τήν Ίεράν Μητρόπολιν Άρτης τά υπό του Νόμου οριζόμενα πιστοποιητικά, προς κατάληψιν τής χηρευούσης θέσεως Έφημερίου του 'Ι. Ένορ. Ναού Εισοδίων τής Θεοτόκου Γραϊκικού.

Έν Άρτη τή 2α Μαρτίου 1961

† Ό Άρτης Ίγνάτιος

Ίερά Μητρόπολις Ήλείας

Έχοντες ύπ' όψει τας διατάξεις των άρθρων 46, 47 και 48 του Άναγκ. Νόμου 2200/1940 «Περί Ίερών Ναών και Έφημερίων» και προκειμένου να προβώμεν εις τήν πλήρωσιν τής κενής θέσεως Έφημερίου του Ίερού Ναού Παμμεγίστων Ταξιαρχών Βρανά, καλούμεν τους βουλομένους και έχοντας τά υπό του Νόμου οριζόμενα προσόντα προς κατάληψιν τής έν λόγω Έφημεριακής θέσεως, όπως, έντός μηνός από τής δημοσιεύσεως τής παρούσης εις τό Έπίσημον Δελτίον τής Έκκλησίας «Έκκλησία», υποβάλωσιν ήμίν τά δικαιολογητικά των, προκειμένου να προβώμεν εις τήν ανάκηρξιν αυτών ως υποψηφίων Έφημερίων.

Έν Πύργω τή 6η Μαρτίου 1961

† Ό Ήλείας Γερμανός

Ίερά Μητρόπολις Χαλκίδος

Έχοντες ύπ' όψιν τά άρθρα 46, 47 και 48 του Α.Ν. 2200/40 «Περί Ί. Ναών και Έφημερίων», ως έτροποποιήθη διά μεταγενεστέρων Νομοθετικών Διαταγμάτων, προκειμένου, ίνα προβώμεν εις τήν ανακήρξιν υποψηφίου προς πλήρωσιν τής κενής έφημεριακής θέσεως του Ίερού Ναού Άγιος Γεώργιος» Βούνων, καλούμεν τους βουλομένους και έχοντας τά υπό των Ίερών Κανόνων και Νόμων του Κράτους προβλεπόμενα προσόντα όπως έντός μηνός από τής δημοσιεύσεως τής παρούσης έν τώ Δελτίω «Έκκλησία» υποβάλωσιν ήμίν τά απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Έν Χαλκίδι τή 10 Μαρτίου 1961

† Ό Χαλκίδος Γρηγόριος

Ίερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Έχοντες ύπ' όψει τας διατάξεις των άρθρων 46 και 47 § 1 του Α. Ν. 2200/40 «Περί Ίερών Ναών και Έφημερίων», καλούμεν τους βουλομένους και έχοντας τά κανονικά και νόμιμα προσόντα, όπως καταλάβωσι τήν κενήν οργανικήν θέσιν τοκτικού έφημερίου τής Ένορίας του Ίερού Ναού Παναγίας Άχειροποίητου Θεσσαλονίκης, ίνα υποβάλωσιν ήμίν έντός μηνός από τής δημοσιεύσεως τής παρούσης σχετικήν αίτησιν μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών, προκειμένου να προβώμεν εις ανάκηρξιν υποψηφίου προς πλήρωσιν τής άνωτέρω κενής Έφημεριακής θέσεως.

Έν Θεσσαλονίκη τή 10η Μαρτίου 1961

† Ό Θεσσαλονίκης Παντελής μων

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Κλητήριον Έπίκριμα

Πρός τον Ίερομόναχον Διονύσιον Καβατζάν Κληρικών τής Ίεράς Μητροπόλεως Κασσανδρείας άγνωστού διαμονής

Καλείσαι, όπως εμφανισθής ένώπιον του Έπισκοπικού Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης τήν 3ην Άπριλίου έ. έ. ήμέραν Δευτέραν και ώραν 9 π. μ., ίνα δικασθής επί κατηγοριών, δι' άς ένηργήθησαν ένορκoi άνακρίσεις.

Εις περίπτωσησιν μή εμφανισέως σου θέλεις δικασθή έρήμην.

Έν Θεσσαλονίκη τή 10η Μαρτίου 1961

Ό προεδρεύων του Έπισκοπικού Δικαστηρίου
† Ό Ταλαντίου Στ έ φ α ν ο ς

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Έπισκόπου Θαυμακού Χρυσοστόμου, Τό Ήλαιον έξ έπόψεως τελετουργικής. (Άνάτυπον έκ του περιοδικού «Έκκλησία»). Έν Άθήναις 1960. Σελ. 103.

Ό Λόγος του Σταυρού», Μηνιαίον περιοδικόν τής Ί. Μ. Άττικής και Μεγαρίδος, Κηφισία. Τεύχος 1ον. Ίανουάριος 1961.

Θεοδώρου Ν. Ψυχάρη, Θεολόγου Καθηγητού, Τέσσερα μεγάλα προβλήματα υπό τον προβολέα του Χριστιανικού πνεύματος. I. Τό πρόβλημα τής ύγείας. II. Τό πρόβλημα τής χαράς. III. Τό πρόβλημα τό κοινωνικόν. IV. Τό πρόβλημα τής έλευθερίας. Άθήναι 1961. Σελ. 56.

Εύστ. Χ. Μπάστα, Σαράντα χρόνια στην έρημο. Άδελφότης Θεολόγων «Ό Σωτήρ». Άθήναι 1961. Σελ. 153.

Ηπειρωτική Έστία, Έτος Θ', τεύχος 103-104, Νοέμβριος - Δεκέμβριος 1960.

« Ε Κ Κ Λ Η Σ Ι Α »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έκδιδόμενον κατά δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ό Άθηνών ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

† Ό Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ

† Ό Ίωαννίνων ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θεοδ. Σπεράντσα, Ό μεγαλύτερος κίνδυνος.

Άρχιμ. Εύθυμίου Έλευθεριάδου, Η θεολογία του σταυρικού θανάτου του Χριστού.

Άρχιμ. Π. Πολυμεροπούλου, Ό χριστοκεντρικός, έκκλησιαστικός και λειτουργικός χαρακτήρ του ιδεώδους τής όρθοδόξου χριστιανικής μορφώσεως και άγωγής (Συνέχεια).

Ίωάννου Χρ. Κωνσταντινίδου, Η Έκκλησία των Άθηνών κατά τήν 35ετίαν 1923-1957 (Συνέχεια).

Παρατηρήσεων Στήλη.

Έκκλησιαστικά Χρονικά.

Προκηρύξεις έκλογής ιερέων.

Βιβλιογραφία.

Έκ του Τυπογραφείου τής Άποστολικής Διακονίας τής Έκκλησίας τής Ελλάδος. Έν Άθήναις, Ίασίου 1.